

Handelskammaren

I sydsvenska företags intresse

FÖREDRAGNINGSLISTA

Fullmäktige

Tid: Torsdagen den 2 juni 2022 kl 14.30 – 16.30
(enligt tidigare utsänd kallelse)

Plats: Clarion Hotel Malmö Live, vån 2, Malmö
Adress: Dag Hammarskjölds torg 2

1. Val av sekreterare vid mötet
2. Val av två justeringspersoner
3. Fråga om mötet blivit behörigen sammankallat
4. Protokoll från föregående sammanträde
- Fullmäktigesammanträde den 25 november 2021, *bilaga*
5. Bakgrundsanalys av inflationen
- Johan Eklund, Handelskammarens chefekonom
6. Vision 2025 – Progress report, *bilaga*
7. Prioriteringar inför Handlingsplan 2023, *bilaga*
- Ställningstagande till prioriterade områden/frågor
8. ”Vår i världsekonomin, trots allt”
- Henrik Mitelman, oberoende analytiker och prisbelönt krönikör i Dagens Industri
9. Mentometeromröstning i aktuella frågor
10. Övrigt

Pkt. 4

- **Protokoll från föregående möte**

Protokoll fört vid Sydsvenska Industri- och Handelskamarföreningens fullmäktigemöte den 25 november 2021 på Malmö Live.

Deltagare: *Anders Dellson, Andreas Falk, Anette Grönroos, Anna Schreil, Björn Hauber, Bo Waldebjer, Camilia Qvist, Christian Ziese, David Svensson, Florim Albborn, Göran Nilsson, Hanna Sjöberg, Helena Lönegård, Henrik Hjalmarsson, Ingrid Jönsson, Jaana Nykänen, Johan Magnusson, Johanna Persson, Jonathan Haglund, Jonna Hermansson, Kajsa Rautenberg, Katarina Skantze Mansnéus, Leif Lindau, Leif Olsson, Mats Johansson, Mikael Vessin, Niclas Saspersson, Niklas Larsson, Nils Eriksson, Nils-Erik Danielsson, Ola Ringdahl, Pamela Lundin, Per Samuelsson, Pernilla Jonsson, Per-Olof Nilsson, Petra Krüger, Pär Tornemo, Richard Wegele, Roland Johansson, Sofie von Homeyer, Stefan Hörberg, Stephan Bengtsson, Susanne Bäck, Susanne Kallur, Sven Kristensson, Thomas Pålsson, Ulrika Hallengren, Veine Svensson.*

Därjämte deltog: *Anders Borgehed, Caroline Höstgren, Elisabeth Axelson, Ellen Dahl, Erik Blomgren, Katarina Björnsdotter, Per Tryding, Pontus Lindberg, Stephan Müchler, Ulrika Dieroff.*

§1. Mötets öppnande

Handelskammarens ordförande Kerstin Lindell förklarade fullmäktigesammanträdet öppnat.

§2. Val av sekreterare vid mötet

Mötet valde att utse Ellen Dahl till sekreterare.

§3. Val av två justeringspersoner

Mötet valde att utse Helena Lönegård och Per Samuelsson till justeringspersoner.

§4. Fråga om mötet blivit behörigen sammankallat

Sekreterare Ellen Dahl meddelade att mötet sammankallades den 19 oktober och en påminnelse utsändes den 9 november. Enligt stadgan ska kallelse skickas ut minst 14 dagar före mötet. Mötet beslutade därefter att det behörigen sammankallats.

§5. Protokoll från föregående sammanträde

5.1 Fullmäktigesammanträde 26 maj 2021

Handelskammarens VD Stephan Müchler redogjorde för protokollet för föregående möte. Mötet beslutade att godkänna protokollet från föregående möte och lägga det till handlingarna.

§6. Beslut om medlemsavgift till Handelskammaren

Handelskammarens VD Stephan Müchler redogjorde för förslaget att lämna medlemsavgiften oförändrad. Mötet beslutade enligt förslaget.

§7. Greater Copenhagen – Nystart av Öresundssamarbetet

Greater Copenhagen är en samarbetsorganisation för tillväxt och utveckling i Nordens största metropolregion med 4,4 miljoner invånare i Sydsverige och Östdanmark. Greater Copenhagen's managing director Tue David Bak presenterade organisationens arbete, samarbetet med andra påverkansorganisationer och utmaningar över sundet.

§8. Arbetsgrupp Den digitala arbetsplatsens påverkan på näringsliv och samhälle

§8.1 Presentation av arbetsgruppens rapport Distansarbete post Corona

Handelskammarens fullmäktigeledamot Hanna Sjöberg, Alufluor AB, presenterade arbetsgruppens rapport "Distansarbete post Corona." Rapporten syftar till att ge en inblick i hur sydsvenska företag ser på frågan om den digitala arbetsplatsens påverkan på näringsliv och samhälle samt att översiktligt beröra hur/om dessa förändringar påverkar Sydsvenska Industri- och Handelskammarens ställningstaganden.

§8.2 Diskussion samt beslut

En gemensam diskussion utifrån rapporten följde sedan. Bland annat lyftes arbetsgivarperspektivet kopplat till socialförsäkringsfrågor och hur kravet på ledarskap ökar i den digitala miljön. Mötet beslutade efter diskussionen att stå bakom rapportens slutsatser. *För rapporten, se bilaga 1 till protokollet.*

§9. Status sydsvensk samhällsekonomi och konkurrenskraft

Handelskammarens vice VD tillika policychef Per Tryding redogjorde för läget i Sydsverige kopplat till utvecklingen under pandemin, den strukturella utvecklingen av näringslivets tillväxt genom ökad produktivitet samt hur regionen står sig vad gäller innovation.

§10. Handlingsplan 2022

Handelskammarens vice VD tillika policychef Per Tryding presenterade förslaget till Handlingsplan 2022, vilken processats under året. I redogörelsen ingick bland annat vilka insatsområden handlingsplanen innefattar och det kommande arbetet för respektive område.

§10.1 Beslut om ny Handlingsplan

Därefter följde en diskussion och några ledamöter framförde förslaget om att prioritera ordningen på insatsområdena i handlingsplanen. Mötet beslutade efter diskussionen att godta handlingsplanen enligt förslag, *se bilaga 2 till protokollet*, med reservation för att ledamöterna digitalt kommer få möjlighet att prioritera ordningen på insatsområdena i Handlingsplan 2022.

§11. Mentometeromröstning i aktuella frågor

Genomfördes en omröstning bland mötesdeltagarna där de fick ta ställning till aktuella frågor. *För omröstningens resultat, se bilaga 3 till protokollet.*

§12. Handelskammarens Skiljeråd

Ordförande Cecilia Eneheim Iveberg, advokat, samt vice ordförande Bengt Olsson, fd lagman, presenterade Handelskammarens Skiljeråd. Dragningen innefattade Skiljerådets uppdrag och arbete. Redovisningen ledde till en diskussion med många frågor.

§13. Övrigt

Inget vidare förekom.

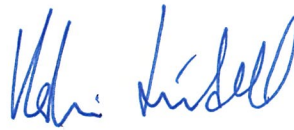
§14. Mötets avslutande

Handelskammarens ordförande Kerstin Lindell bjöd in deltagarna till nästkommande fullmäktigesammanträde den 2 juni 2022 och avslutade därefter fullmäktigesammanträdet.

Vid protokollet;

Ellen Dahl, sekreterare.

Kerstin Lindell, ordförande.

Helena Lönegård, justerare.

Per Samuelsson, justerare.

Distans- arbete post Corona

Rapport till Sydsvenska Handelskammarens
fullmäktige 2021.

Handelskammaren
I sydsvenska företags intresse

Handelskammaren

I sydsvenska företags intresse

Sydsvenska Industri- och Handelskammaren är en privat organisation som arbetar i sydsvenska företags intresse. Vi påverkar företagens villkor genom bland annat utveckling av infrastruktur och utbildningssystem. Vi stöder affärer genom service inom internationell handel och olika utbildningar. Vi sammanför företag i olika nätverk och på våra många möten. Handelskammaren har drygt 2 500 medlemsföretag och finns i Skåne, Blekinge, Kalmar, Kronobergs och södra Hallands län.

Inledning

Under Coronapandemin har samhället digitaliserats i en rasande fart. Och samhällsförändringarna har kanske aldrig tidigare gått så fort? Arbetsplatsen flyttades till hemmet, flygresorna försvann, internhandeln ökade rekordartat och våra möten flyttades till olika digitala plattformar.

Hur denna förändring påverkat oss har beskrivits i otaliga rapporter. Denna rapport har inte som ambition att försöka ge en helhetsbild. Vi rekommenderar i stället den intresserade läsaren att utifrån frågeställningen leta upp mer specialiserade rapporter för respektive område, ett antal sådana finns beskrivna i litteraturlistan (sid. 12). Vår rapport syftar till att ge en inblick i hur sydsvenska företag ser på dessa frågor samt att översiktligt beröra hur/om dessa förändringar påverkar Sydsvenska Industri- och Handelskammarens ställningstaganden.

Rapporten är ett resultat av Handelskammarens arbetsgrupp som består av:

Maria Ericsson, Kontek Lön AB

Pernilla Jonsson, IKEA Älmhult AB

Niklas Larsson, Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad

Henrik Thorbjörnsson, Toms Sverige AB

Hanna Sjöberg, Alufluor AB

Stephan Mühler, Handelskammaren

Anders Borgehed, Handelskammaren

Per Tryding, Handelskammaren

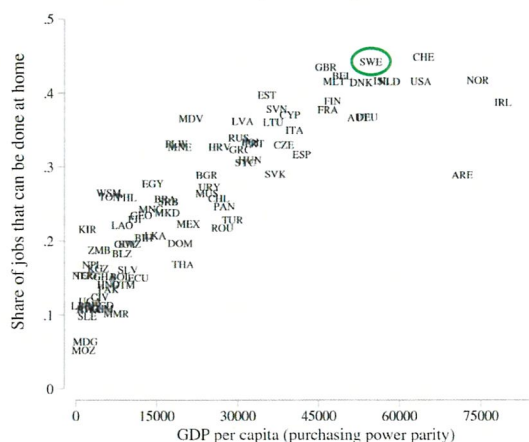
Vilka förutsättningar finns?

Att pandemin påverkat hela näringslivet råder det ingen tvekan om, men förutsättningarna för att hantera dessa förändringar varierar kraftigt mellan olika länder och mellan regioner/kommuner inom länderna. De tre faktorer som tydligast förklarar förutsättningarna för möjligheten att gå från arbete på arbetsplatsen till distansarbete är:

1. Strukturen på arbetsmarknaden (vilka jobb har möjlighet att utföras på distans)
2. Kompetens och utbildningsnivån
3. Den digitala infrastrukturen.

Sverige är ett av de länder i världen som har de bästa förutsättningarna för distansarbete. Landet har en väl utbyggd digital infrastruktur, goda digitala kompetenser och redan innan pandemin var Sverige ett av de länder där distansarbete var vanligt förekommande. Förenklat kan detta beskrivas med två variabler (BNP per capita och arbetsmarknadsstruktur), vilket visas i diagrammet nedan.

Variation av BNP per capita

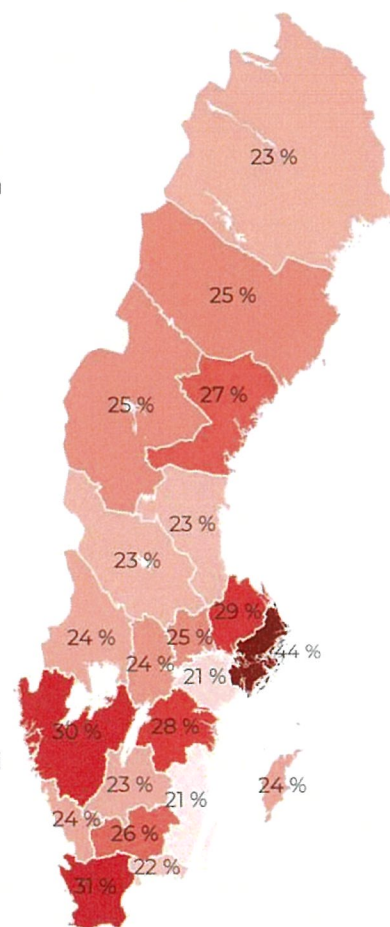
Källa: J. I. Dingel & B. Neiman (2020) *How Many Jobs Can be Done at Home?* Becker Friedman Institute

Förutsättningarna för distansarbete är alltså väldigt goda i Sverige och enligt en studie på MIT rankas Sverige som #2 i världen. Men det är viktigt att påpeka att inom landet varierar dess förutsättningar kraftigt. Det blir väldigt tydligt när vi tittar på antal jobb som kan genomföras på distans.

I kartan visas just hur många av respektive regions arbeten som rent teoretiskt skulle kunna genomföras på distans. Vi ser att det i till exempel Kalmar län endast är en femtedel (21 procent) medan samma siffra för Stockholm är mer än dubbelt så hög, hela 44 procent. Vi ser att storstadsregioner såsom Stockholm, Göteborg och Malmö ligger betydligt högre än län som saknar en större stad.

Zoomar vi in ytterligare ser vi att dessa skillnader blir ännu större på kommunal nivå. Tittar vi på Skåne - som ligger över riksnittet med 31 procent av jobben som kan genomföras på distans - är skillnaderna

Andel av arbetsmarknaden som kan jobba på distans

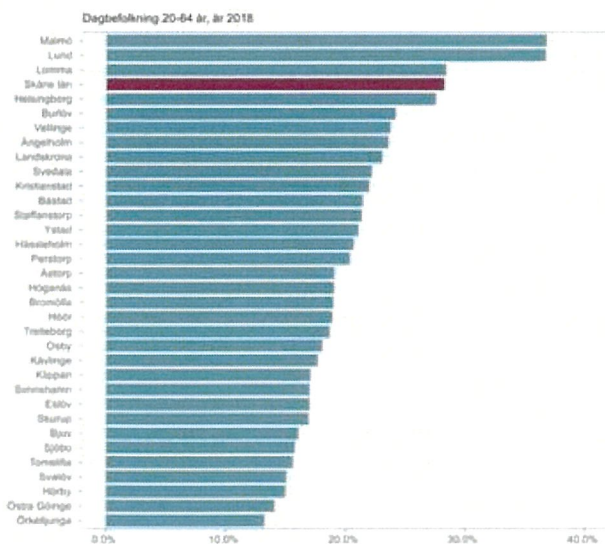

Källa: WSP (2021) *Ökat distansarbete - så påverkas svenska städer och kommuner*

slående. Där ligger Malmö och Lund på en andel på 37 procent medan Örkelljunga bara har 13 procent.

Det är alltså tydligt att arbeten som kan genomföras på distans i högre utsträckning finns i våra städer. Lägger vi sen till att både utbildningsnivån samt den digitala infrastrukturen följer samma mönster, kan vi konstatera att förutsättningarna för att förändra kontorsförlagt arbete till arbete på distans varierar kraftigt. Städer har bäst möjlighet och glesbygds-kommuner sämst. Ur ett sydsvenskt perspektiv ser vi att förutsättningarna är relativt goda, men att det förekommer stora skillnader på kommunal nivå även här.

Andel förvärvsarbetande med möjlighet att arbeta på distans

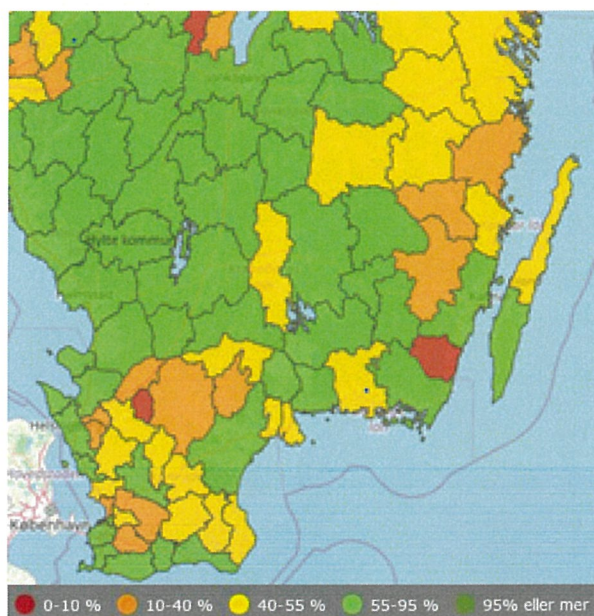

Källa: SCB

Gällande den digitala infrastrukturen så är det bekymmersamt att mobiltäckningen har försämrats i samband med att det blivit ökat tryck i näten. Kapacitetsutbyggnaden har inte följt i samma takt som det ökade behovet av digital överföring. Utbyggnaden av 5G-nät behöver påbörjas omgående för att Sydsverige, liksom tidigare, ska ligga i framkant när det kommer till utbyggnad av nya generationens mobilnät. Påbörjas inte arbetet kommer det innebära konkurrensnackdelar för näringslivet. Bredbands-

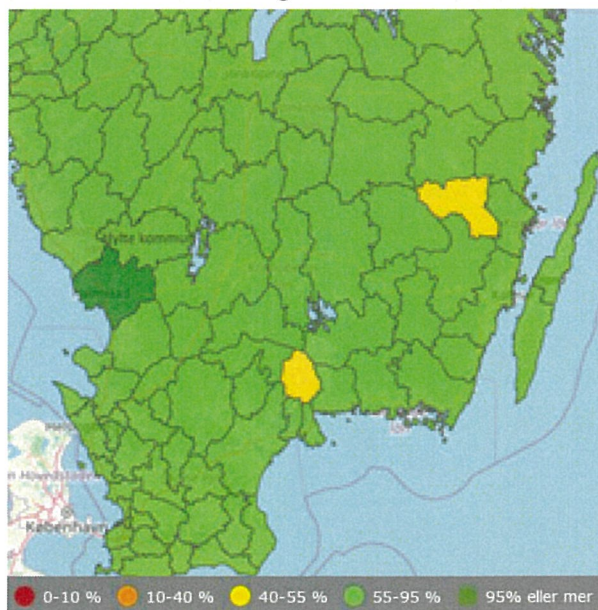
täckningen i Sverige är god, i städerna. Utanför städerna är det tydligt att de nationella målen om 90 procent av hushållen som har tillgång till 100 mbit/sek inte är uppfyllda.

Bredbandstäckning utanför städer/tätorter

Källa: Bredbandskartan.se

Bredbandstäckning i städer/tätorter

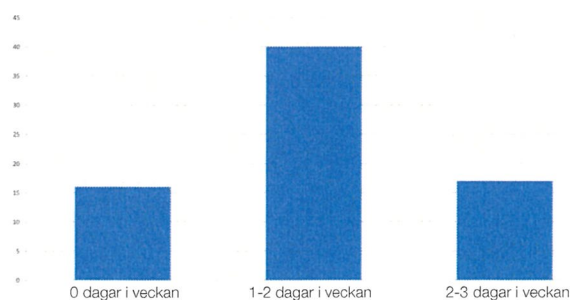

Källa: Bredbandskartan.se

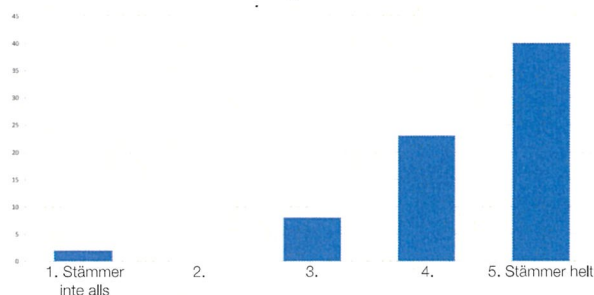
Hur ser näringslivet i Sydsverige på distansarbete post Corona?

För att svara på denna fråga har vi genomfört en enkät bland våra medlemmar, lyssnat av vårt fullmäktige och diskuterat frågan i arbetsgruppen. Det är tydligt att det inte finns något entydigt svar på hur näringslivet ser på distansarbete, det varierar från bolag till bolag. Men generellt är de flesta positiva till att i viss mån (1–2 dagar i veckan) låta de anställda arbeta på distans där situationen så tillåter. De negativa konsekvenser av distansarbete som framhålls är att det är svårare att upprätthålla en gemensam arbetskultur. Uteblivna spontana möten mellan avdelningar minskar och därmed även möjlighet till innovation och nytänkande.

Mitt företag planerar att tillåta hemarbete i följande utsträckning

Arbetskulturen på mitt företag påverkas av att anställda är fysiskt närvarande

Laget före jaget

Beslut om förhållningsätt gentemot distansarbete bör tas ur arbetsgivarperspektivet i första hand. Risker kopplade till negativa effekter av distansarbete minskar kraftigt när företaget och dess behov sätts först och den enskilde individen därefter.

Vidare ser vi att företagen i hög utsträckning har anpassat arbetsplatserna för ett mer digitalt arbetssätt. En mycket stor majoritet av fullmäktige anger att de har investerat i utrustning för att möjliggöra distansarbete både internt på kontoret och för externa möten/konferenser.

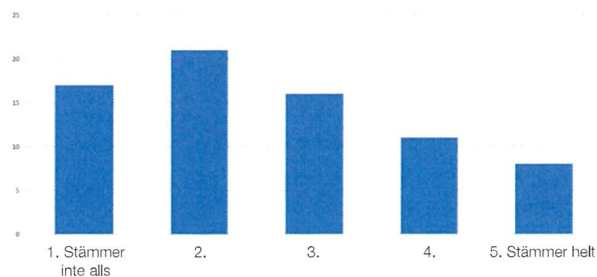
”Uteblivna spontana möten mellan avdelningar minskar och därmed även möjlighet till innovation och nytänkande.”

Vad får då ett ökat distansarbete för konsekvenser?

Trots att både förutsättningarna för ökat distansarbete och företagens syn på detsamma varierar kraftigt, är det tydligt att distansarbetet kommer att öka markant. Dessa förändringar får såklart konsekvenser för såväl näringslivet som för samhället i övrigt. Utifrån våra undersökningar och diskussioner i arbetsgruppen har vi landat i sex områden som bör belysas var för sig.

Inom Handelskammarens fullmäktige rapporterar en klar majoritet (ca 80 procent) av företagsledarna att deras organisationer investerat i utrustning för att kunna hantera digitala möten, både internt och externt. Detta har skett under pandemin. Bland övriga var detta redan gjort eller mindre relevant.

Mitt företag kommer låta de anställda själva bestämma över sin fysiska närvaro på kontoret

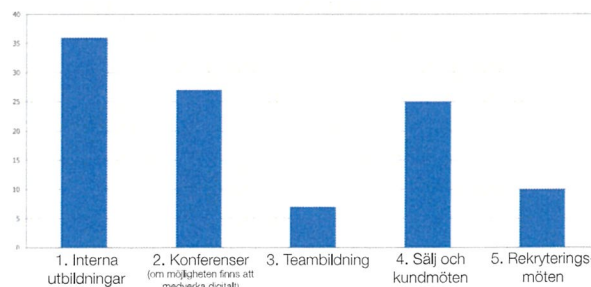
Resor

En av de tydligaste effekterna vid ökat distansarbete är hur vi reser. Både inom företaget och pendling till och från jobbet.

Resor i jobbet

För att försöka förstå effekten av resor i jobbet är det viktigt att analysera vilka möten som behöver ske fysiskt och vilka som kommer ersättas av digitala möten. Aktiviteter som teambuilding och rekryteringsmöten anser medlemmarna i mycket hög utsträckning kommer att ske fysiskt liksom tidigare. Interna möten samt deltagande på konferenser/utbildningar anses i högre grad ersättas av digitala alternativ. Sälj- och kundmöten har ofta lyfts fram som möten som måste ske fysiskt. Utifrån den bakgrunden är det intressant att se att hela 25 procent anser att dessa även kan ske digitalt.

Följande möten kommer skötas på distans på mitt företag framöver

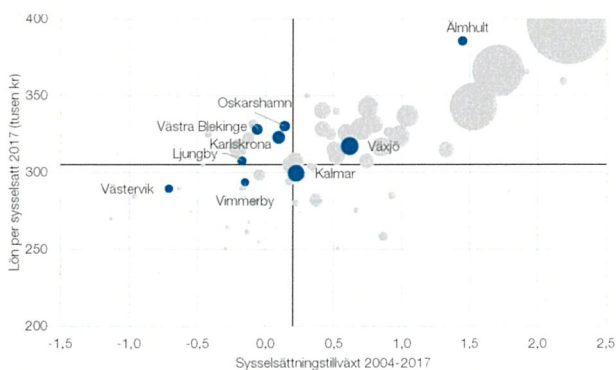

Bilden av att interna möten såsom ett budgetmöte i Stockholm över dagen kommer ersättas av ett digitalt dito förstärks av arbetsgruppens diskussioner. Dock poängteras behovet av tillgänglighet såväl inom landet som internationellt är oerhört viktigt då de resor som görs kommer vara ännu viktigare än tidigare. Det ger utmaningar för till exempel flyglinjer som redan innan pandemin hade ett svagt kundunderlag såsom Växjö-Bromma. I förlängningen innebär detta att linjen kommer få svårt att överleva alternativt höjda priser för kunderna.

Pendling

Den andra typen av resor är de till och från jobbet. Här ser vi tidiga tecken på förändringar som kan få samhällskonsekvenser. Vi vet att arbetstagare har varit beredda att över tid pendla ca 45–60 minuter till jobbet. Pendlingstiden är längre för tjänstemän än för arbetare. När infrastrukturen har utvecklats har arbetsmarknadsregionerna förstörats, det vill säga att fler jobb nås på samma pendlingstid. Utifrån litteraturen vet vi att storlek på en arbetsmarknadsregion är avgörande för tillväxten. Ju större desto bättre.

Näringslivets produktivitet och sysselsättningstillväxt i svenska LA-regioner

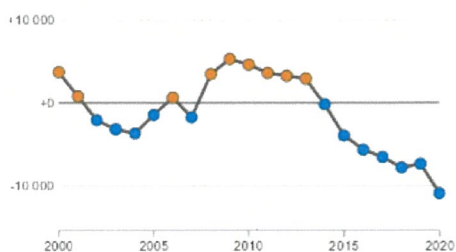
Källor: SCB och Handelskammaren

Anm.: Strecken avser medianen för Sverige

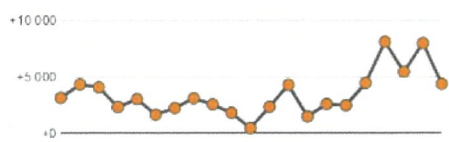
Kan en arbetstagare som arbetar på distans 1–2 dagar i veckan öka viljan att pendla längre än de tidigare 45–60 minuterna? En sådan utveckling öppnar upp för att arbetsmarknadsregionerna på sikt får möjlighet att växa. Vi vet att jobben som kan genomföras på distans främst finns i städerna. Det kan innebära att orter nära storstäder som innan pandemin ansågs ligga på för långt pendlingsavstånd nu kan öka i attraktionskraft. På SVT kunde vi den 19 oktober läsa "Storstädernas attraktionsförmåga är inte vad den en gång var. Under Coronaåret 2020 var nettoutflytningen från storstadsområdena större än den någonsin varit under de senaste 20 åren, sett till alla flyttar som sker inom landet." Malmöområdet har dock en betydligt mer positiv trend än både Stockholm och Göteborg. Samma undersökning visar att det är främst områdena på pendlingsavstånd till större

städer som är de största vinnarna, men att även mindre orter och ren landsbygd har brutit trenden med nedåtgående kurvor. Så trots att jobben urbaniseras verkar vi människor inte följa samma mönster. Det är dock för tidigt att dra några långtgående slutsatser av dessa tendenser.

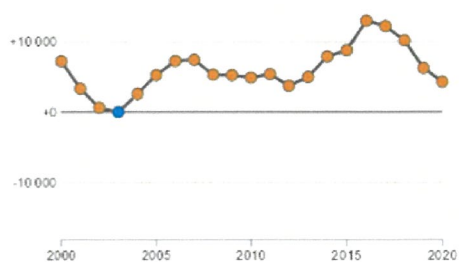
Storstäder

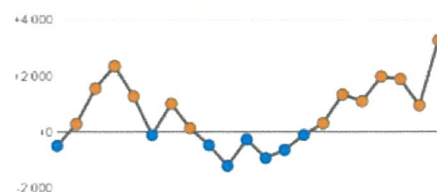
Större stad

Pendlingskommun nära storstad

Pendlingskommun nära större stad

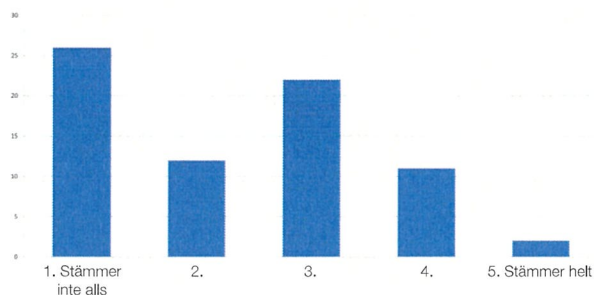
Det som kan konstateras är att behovet av infrastruktur för pendling inte kommer att minska för att fler jobbar hemma. Behovet kan komma att öka då pendlingssträckorna blir allt längre.

Kontorsmiljö

Minskar behovet av kontor när fler jobbar hemma? Frågan är snarare till vilka ändamål och på vilket sätt kontoret ska användas. Några tankar kring kontorsmiljön post Corona är:

- Behoven av fysiska kontor kvarstår även om vissa typer av bolag (väldigt få) anger motsatsen
- Behovet av kreativa ytor ökar
- Centrala lägen allt viktigare då fler pendlar längre
- Viktigt att skapa nya värden så attraktiviteten för att arbeta på kontoret ökar.

Behovet av fysiska arbetsplatser kommer att minska på mitt företag

Ledarskap

Ledarskapet i en miljö där allt fler arbetar hemifrån har av flera lyfts som en av de viktigaste och svåraste utmaningarna. Hur håller man ihop en arbetsgrupp, hur fångar man upp individer som inte mår bra, hur styr man leveranser när medarbetarna sitter på olika ställen? Ja ett av de yrken som påverkats mest av distansarbete är det att vara ledare. Medan många yrken har kunnat fortsätta att arbeta som tidigare fast på distans, har ledarens uppgifter ändrats betydligt mer. Här krävs helt nya rutiner och nya arbetssätt. Utmaningar som kommer upp är:

- Uppföljning och produktivitet. Vissa individer producerar mer vid distansarbete, andra får inte något gjort. Hur följer man upp detta som ledare?

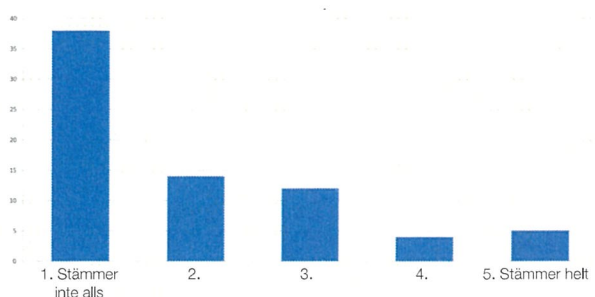
- Kreativitet. Hur skapar man nytänk och kreativitet när de anställda inte ses i lika hög grad? Hur bibehålls energin i arbetsgruppen?
- Hur digitala verktyg används. Vilka verktyg som ska användas verkar de flesta beslutat sig för under pandemin. Företagen har investerat i fysisk teknik och de program som behövs. Hur användningen av dessa verktyg fungerar finns det dock fortfarande många utmaningar med.
- Kommunikation är kanske det område som fått störst fokus. Hur kommunicerar man när man inte ses på kontoret. Även här har det dock hänt väldigt mycket under pandemin, med allt från korta pulsmöten, digitala fikor med mera som lösningar.

Rekrytering

Gällande rekrytering är det flera parametrar som tas upp:

- Absoluta majoriteten anser att rekryteringsmöten ska ske fysiskt
- On-bordingprocessen blir allt viktigare när fler arbetar på distans. Detta kräver mer av arbetsgivaren.
- Det är få bolag som kan tänka sig att i första hand rekrytera någon som sitter helt på distans. Däremot kan möjligheten skapa stora vinster om alternativet är att inte hitta kompetens alls.

Mitt företag planerar att rekrytera personal som kan distansarbeta och bo på annan ort

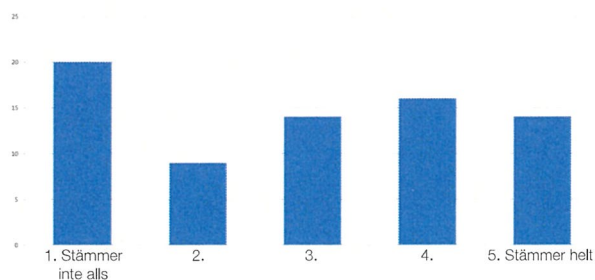
Produktivitet

Produktivitetsmässigt verkar det inte finnas några problem med distansarbete, det verkar snarare som om tendenser finns för ökad produktivitet när tid för resor minskar. Vi har medlemmar som har mätt produktiviteten genom hela pandemin och kan visa på att leveranserna och produktiviteten har ökat. Samma bolag är dock tydliga med att påpeka att de ser en utmaning kring kreativiteten och nya affärer. Utifrån ett produktionsperspektiv kan distansarbete vara att föredra. Flera bolag är dock noggranna med att framhålla att det är otroligt stora skillnader mellan olika arbetstagare.

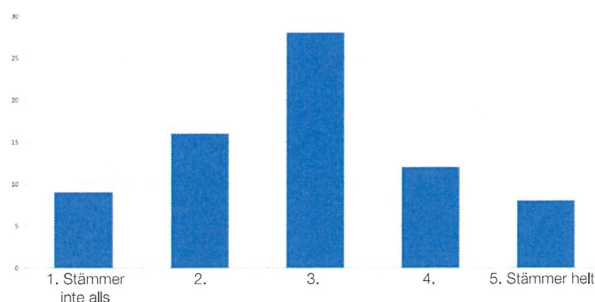
Något som återkommer är utmaningarna kring hybridmöten. Finns risk att man får det sämsta av två världar i stället för det bästa av båda.

Legalt

Mitt företag har policy för hemarbete

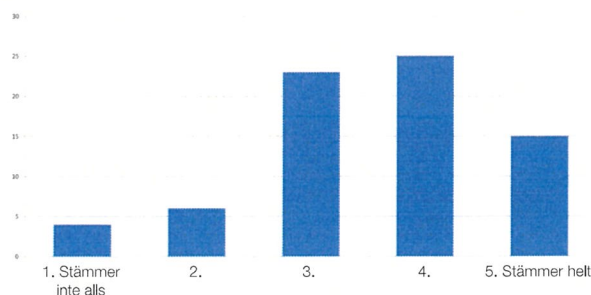

Arbetsgivaransvaret vid hemarbete är tydligt reglerat på svenska arbetsmarknaden

Gällande lagar, policy och arbetsrätt verkar situationen vara väldigt oklar. Vi kan också konstatera att det inte finns mycket hjälp att få hos Arbetsmiljöverket. Även om de arbetar med frågan har de inte kommit med uppdaterade riktlinjer gällande hemarbete. Frågor så som vem som ansvarar för vad, skrivbord, skärmar med mera är inte tydligt utan bör specificeras i en policy för distansarbete hos respektive bolag. I vår undersökning ser vi tydligt att osäkerheterna är stora och att många bolag inte har tagit fram några egna riktlinjer.

Mitt företag har god kännedom på den digitala säkerheten vid anställdas hemarbete

En av de frågorna som bör belysas i en sådan riktlinje är säkerhetsfrågorna. Vissa yrken kan helt enkelt inte arbeta hemifrån på grund av säkerhetsaspekten. Andra arbetsuppgifter är inte lämpade för att utföras på till exempel ett café. Denna fråga hanterar både arbetssätt och digital säkerhet i form av system med mera.

Sammanfattning och policyslutsatser

Distansarbetet är här för att stanna. Det kommer dock finnas stora skillnader mellan olika typer av bolag/yrken och även mellan olika delar av Sydsverige. Här är några av de ståndpunkter arbetsgruppen har kommit fram till:

- Digitala infrastrukturen blir allt viktigare och det är oerhört problematiskt att till exempel mobiltäckningen inte hänger med i utvecklingen. Denna fråga bör ha hög prioritet i Handelskammarens lobbyarbete.
- Vikten av infrastruktur (väg/järnväg/flyg) minskar inte i samband med att vi arbetar mer hemifrån utan snarare finns tendenser att pendlingsavstånden ökar samtidigt som de resor som görs i jobbet blir allt viktigare. Således kommer infrastrukturfrågorna fortsätta vara en av Handelskammarens viktigaste lobbyfrågor.
- Behovet av kontor kommer kvarstå, men ändra form. Finns indikationer att centrala lägen/pendlingsbara lägen blir allt viktigare.
- Det kommer krävas ännu mer av våra chefer och ledare i en framtid där allt fler arbetar på distans. Hybridledarskapet kommer bli allt viktigare och därmed utbildningar och erfarenhetsutbyte, vilket bör beaktas i Handelskammarens aktivitetsutbud.
- Ökat distansarbete skapar möjligheter för ett större upptagningsområde gällande näringslivets kompetensförsörjning. Infrastrukturen för pendling blir då central och kommer även i fortsättningen vara en viktig fråga för Handelskammaren. Vi ser även att möjligheten att rekrytera helt på distans ökar även om det gäller relativt få bolag.
- Det finns tendenser att produktiviteten ökar när allt fler möten och arbetsuppgifter kan ske digitalt. Produktivitetsutvecklingen bör Handelskammaren fortsätta att belysa i sina rapporter för att skapa mer kunskap på området.
- Arbete med att ta fram policy för distansarbete som utgår ifrån företagens behov och som stöds i arbetsmiljöverkets riktlinjer är centralt. Lagstiftningen är fortsatt otydlig, men finns gott om goda exempel att använda sig av. Handelskammaren kan här lyfta fram goda exempel.

Litteratur

Akademi

1. "Why Working from Home will Stick", J. Barrero; N. Bloom; S. Davis (Barrero et al., 2021)
2. "How do cities change when we work from home?", M. Delventhal et.al. (Delventhal et al., 2021)
3. "Handbook of Research on Remote Work and Worker Well-Being in the Post Covid-19 Era", D. Wheatley et.al. (Wheatley et al., 2021)
4. "Who Can Log In? The importance of skills for the feasibility of teleworking arrangements across OECD countries", R. Espinoza; L. Reznikova (Espinoza & Reznikova, 2020)
5. "Case Study: A survey of perceived noise in Canadian multi-unit residential buildings to study long-term implications for widespread teleworking", M. Andargie et.al. (Andargie et al., 2021)
6. "Working from Home under COVID-19 lockdown: Transitions and Tensions", J. Parry et.al. (Parry et al., 2021)
7. "Ranking How National Economies Adapt to Remote Work", S. Bana et.al. (MIT) (Bana et al., 2020)
8. "Telework in the EU before and after the COVID-19: Where we were, where we head to", S. Milasi et.al. (Milasi et al., 2020)
9. "Teleworkability and the COVID-19 crisis: A new digital divide?", S. Milasi et.al. (Sostero et al., 2020)
10. "A systematic review of the energy and climate impacts of teleworking", A. Hook et.al. (Hook et al., 2020)

11. "What we can learn from birdsong: Mainstreaming teleworking in a post-pandemic world", D. Bojovic et.al. (Bojovic et al., 2020)

12. "How the Coronavirus Outbreak Has – and Hasn't – Changed the Way Americans Work", Pew Research Center (Pew Research Center, 2020)

13. "How many jobs can be done at home?", J. Dingel; B. Neiman (Dingel & Neiman, 2020)

Företag

14. "Framtidens arbetsliv – i kölvattnet av en pandemi", Castellum (Castellum, 2021)

15. "Hur vill svenska anställda att arbetsgivare hanterar hemarbete efter pandemin?", Netigate (Netigate, 2021)

16. "The future of work after COVID-19", McKinsey Global Institute (McKinsey Global Institute, 2021)

17. "What 12,000 Employees Have to Say About the Future of Remote Work", Boston Consulting Group (Boston Consulting Group, 2020)

18. "The future of cloud-enabled work infrastructure", Deloitte (Deloitte Center for Integrated Research, 2020)

19. Cognizant: Två rapporter (Cognizant: Center for The Future of Work, 2020a) (Cognizant: Center for The Future of Work, 2020b)

20. "Ökat distansarbete – så påverkas svenska städer och kommuner", WSP (WSP, 2021)

21. "Så påverkas pendlingsvanor av en pandemi", WSP (WSP, 2020)

22. "Digital omställning till följd av covid-19", Post- och telestyrelsen (Post- och telestyrelsen, 2021)
23. "Hur många kan potentiellt jobba på distans?", Region Skåne (Region Skåne, 2020)
24. "Nya arbetssätt", Tele2 (Tele2, 2020)
25. "Svenskarna och Internet", Internetstiftelsen (Internetstiftelsen, 2020)
26. "Resfria möten – varför och hur Sverige blir bäst i världen", Cisco (Cisco, 2020)
27. "What's NXT: Beteendeförändringar efter coronapandemin", Kairos Future (Kairos Future, 2021)

Handelskammaren

I sydsvenska företags intresse

Sydsvenska Industri- och Handelskammaren
Skeppsbron 2, 211 20 Malmö. Tel 040 - 690 24 00
www.handelskammaren.com

Handelskammaren

I sydsvenska företags intresse

Handlingsplan 2022

Fastställd av fullmäktige den 25 november 2021

Handlingsplan 2022

På Höstmötet 2020 antog Handelskammaren en vision med en målbild och prioritering av hur regionen kan utvecklas till 2025. Utifrån denna vision skapas en årlig handlingsplan med insatser som bidrar till att förverkliga visionen.

En del frågor följer en politisk kronologi. Exempelvis omprövas som regel svenska tolvårsplaner för infrastruktur var fjärde år. En sådan översyn sker just nu. Andra frågor styrs av företagens eget utvecklingsarbete och deras behov och förslag för att utveckla möjligheter.

Handelskammarens handlingsplan för 2022 med tio insatsområden, vilka samtliga relaterar till visionens huvudområden.

Huvudområden Vision 2025:

- Agenda 2030
- Basinfrastruktur
- Digitalisering
- Internationalisering
- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik
- Säkerhet

Insatsområde 1

Innovation och FoU

Frågan är relevant
för målen inom

- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Skapa en arbetsgrupp för att beskriva företagens processer och behov avseende innovation
- Arbeta med Scaleup tillsammans med forskarparker
- Ta fram fördjupade analyser över Innovation och FoU i Sydsverige, Öresundsregionen och den nya Fehmarnkorridoren

FAKTA

Sydsverige rankas högt och är innovation leader i European Innovation scoreboard. Sydsverige (NUTS2) rankas bland de tio bästa regionerna av 240 inom EU.

Enligt andra mått på forskning, som nedlagda resurser, har sydsvenskt näringsliv haft en tung period efter finanskrisen. Efter 2017 tycks utvecklingen ha vänt, men det är en avgörande fråga att följa.

De sammanlagda forskningsresurserna i Öresundsregionen (8 miljarder Euro) och den framväxande Fehmarnkorridoren (12 miljarder Euro) är mycket stora och ger unika förutsättningar.

Insatsområde 2

Nationell plan för vägar och järnvägar

Frågan berör följande områden i visionen

- Agenda 2030
- Basinfrastruktur
- Internationalisering
- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

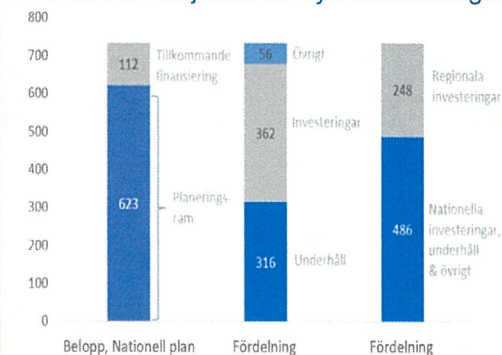
Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Delta i det officiella remissarbetet för nationell plan
- Samverka med regionernas politiska ledning för gemensam påverkan
- Arbeta för beslut om en ny fast förbindelse Helsingborg-Helsingör
- Verka för ny stambana för höghastighetståg i Sverige med separat lånefinansiering

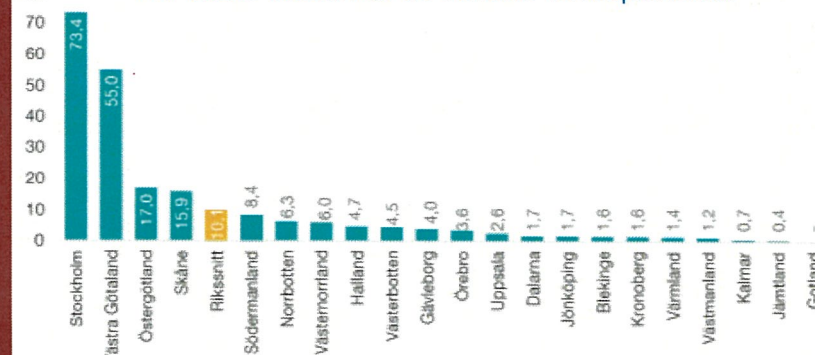
FAKTA

Sveriges nuvarande plan för vägar och järnvägar omfattar 734 miljarder kronor. Våldigt mycket är underhåll. Nya investeringar i konkreta objekt är omkring 250 miljarder. Trots framgångar med enskilda satsningar som E22 och Hallandsåsen så har sydsvenska län i de tre senaste planerna sedan 2010 fått små satsningar. Nysatsningar är sett till hela Sverige koncentrerade till få regioner, främst Göteborg och Stockholm. Det gör att målet med samhällsekonomiskt effektiva satsningar i hela Sverige äventyras.

250 av 734 miljarder är nya investeringar

Här satsar staten i de tre senaste 12-årsplanerna.

Not: Medelvärde tre nationella planer i 2017 års fasta priser.

Insatsområde 3

Flygets framtid efter pandemin

Frågan är relevant
för visionens mål om

- Agenda 2030
- Basinfrastruktur
- Digitalisering
- Internationalisering
- Kompetens och Innovation

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Verka för bättre och sammanhållen politik för att stötta regionala flygplatser
- Verka för ökad insikt om att denna infrastruktur behövs och hur den bidrar till svensk tillväxt
- Handelskammaren skall verka för att svenska företag har tillgång till CPH på samma villkor som danska under avvecklingen av pandemin

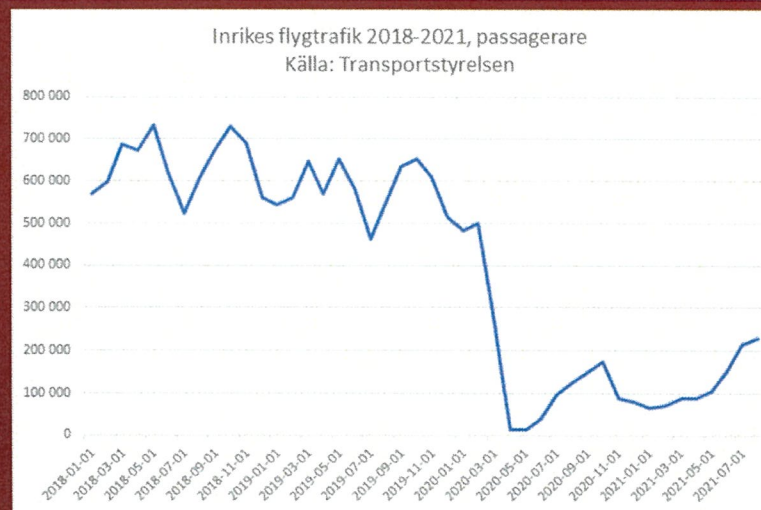
FAKTA

Copenhagen international airport CPH drabbades hårt av Covid-19. Antalet passagerare under 2020 nådde samma volymer som 1970. 50 års tillväxt raderades ut. Volymen sjönk från över 30 miljoner passagerare år 2019 till 7.5 miljoner.

Liknande tapp har skett på våra regionala flygplatser och det finns idag en risk att behovet av de mindre flygplatserna kommer att ifrågasättas.

Under 2021 har utvecklingen vänt uppåt, men det är en öppen fråga hur volymerna kommer att se ut. En kritisk faktor är övergången till fossilfri flygflotta och utvecklingen av Bromma.

Prioriterade områden under 2022

Insatsområde 5

Tillgång till effekt och lägre elpriser

Frågan är relevant för målen inom

- Agenda 2030
- Basinfrastruktur
- Regionalt anpassad politik

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Verka för att det sydsvenska elområdet SE-4 avskaffas
- Verka för investeringar i installerad effekt i Sydsverige och ökad intern svensk överföring

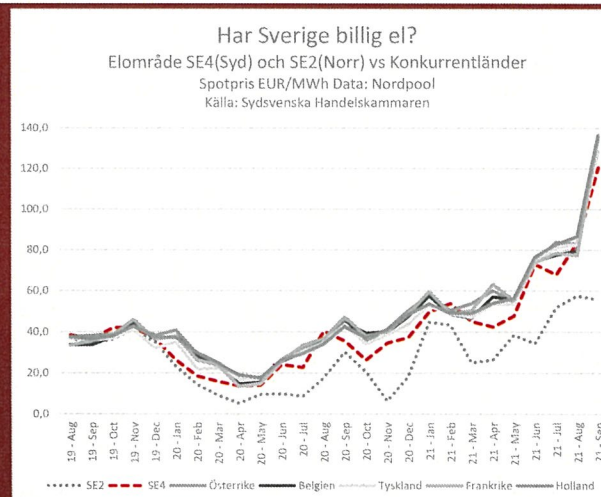
FAKTA

Elpriserna i Sydsverige kan vara 10 gånger högre än i norra Sverige. I Skåne används 13 Twh men bara tre kan produceras lokalt. Under 2021 försvann ytterligare kapacitet.

Därför är ny effekt och överföring från norr genom ledningar helt avgörande.

Många företag har rapporterat problem att få tillgång till effekt från elnätet genom nyinvesteringar. Detta innebär att klimatinvesteringar och möjlig tillväxt försvinner för svensk ekonomi.

Prioriterade områden under 2022

2022-01-17

| 7

Insatsområde 6 Öresundsregionen

**Handelskammaren antog förslag på nya insatser precis före pandemin.
Under 2022 kommer arbetet återupptas genom att:**

- Ta initiativ till nya nätverk över Öresund
- Arbeta för bättre villkor för pendling
- Verka för en ny fast förbindelse Helsingborg-Helsingör
- Verka för att Öresundsbron och Svedabs överskott investeras i regionens infrastruktur

**Frågan är relevant
för målen**

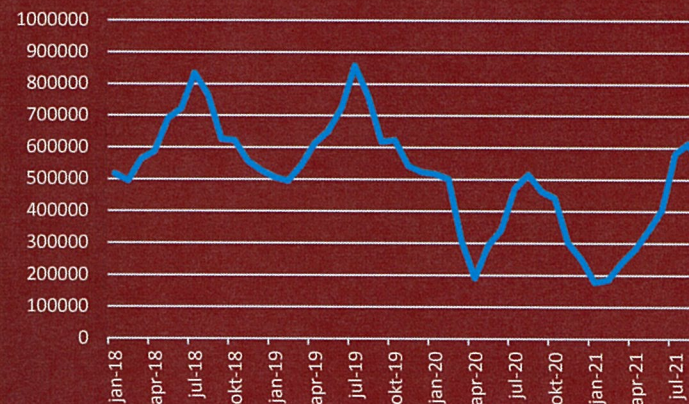
- Internationalisering
- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

Bakgrund

Integrationen över Öresund har drabbats av två strukturella chocker under de senaste tio åren. Först under flyktingkrisen och sedan pandemin.

När restriktionerna nu lättar är det viktigt att återupprätta kontakter och nätverk och att återskapa förtroendet.

Trafik över Öresundsbron 2018-2021

Insatsområde 7

Agenda 2030

Frågan berör följande områden i visionen

- Agenda 2030

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Genomföra seminarier och informationsinsatser kring hållbarhet och Agenda 2030
- Hållbarhet genom innovation
- Bevaka och underlätta företagens myndighetskontakt i hållbarhetsfrågor

FAKTA

Nästan hälften av företagen arbetar med Agenda 2030

Under 2020 publicerade Handelskammaren en rapport som visade att:

- 44 procent av företagen arbetar med Agenda 2030.
- Det är framför allt tillverkande och större företag som arbetar med de Globala målen i agenda 2030.
- Inom tillverkningssektorn arbetar drygt sex av tio företag med de Globala målen.
- Inom tjänstesektorn arbetar tre av tio företag med de Globala målen.

Klimat- och miljöarbetet finns och även viljan att göra rätt

Rapporten visar att det är ännu fler företag som arbetar med klimat och miljö än med Agenda 2030. 93 procent av företagen anger att de prioriterar ett specifikt område, där hållbar energi, minskade växthusutsläpp, och hållbara transporter toppar prioriteringslistan.

Insatsområde 8

Kompetens: Yrkesutbildning

Frågan är relevant
för målen inom

- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

Handelskammaren kommer under 2022 att:

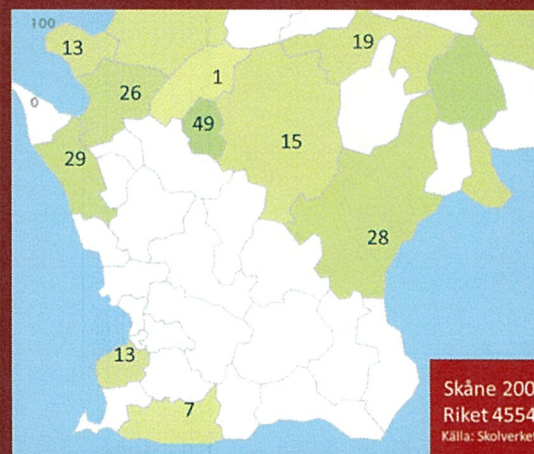
- Arbeta operativt med att förbättra kvalitet och tillgång på Yh-utbildning i Skåne
- Genomföra och utveckla lärlingsutbildning för nyanlända inom Dubbel Yrkesutbildning
- Samverka med andra svenska handelskammare kring att utveckla och starta gymnasial lärlingsutbildning
- Genom SMART-START genomföra ett traineeprogram som är gemensamt för flera företag och Linnéuniversitetet

FAKTA

Sydsverige har mycket industri. Sydost har störst andel sysselsatta i globalt konkurrensutsatta varumärknader i landet. Men även Skåne har hög andel industriföretag, bara Västra Götaland har fler. Halland ligger mellan dessa industriregioner.

Men utbildningsbehoven hänger inte med. I Skåne fanns endast drygt 200 elever på yrkesprogram med inriktning industriteknik under 2020. Behov av personal är långt större än antalet utbildade. Det spelar roll var utbildningen finns, men med en lärlingsmodell kan upptagningsområdet för en skola öka eftersom eleverna inte är i skolan varje dag.

Prioriterade områden under 2021

Insatsområde 9

Internationalisering

Detta tjänar
direkt visionens
målsättningar kring

- Internationalisering
- Kompetens och Innovation

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Bevaka och verka för öppna gränser och rörlighet inom EU

FAKTA

Aussillieux och Le Hir (2016) konkluderar att ett avskaffande av Schengen (som medger fri rörlighet utan gränskontroll inom medlemsländerna) skulle innebära en minskning fram till 2025 av BNP i berörda länder och motsvarar värdeförluster på över 100 miljarder Euro eller drygt 900 miljarder kr.

I den bedömningen ingår dock inte effekterna av begränsad rörlighet för arbetskraft, investeringar och finansiella flöden

Insatsområde 10

Digitalisering

Detta tjänar
direkt visionens
målsättningar kring

- Basinfrastruktur
- Digitalisering

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Bevaka och verka för förbättrad digital infrastruktur såsom mobiltäckning och bredbandsutbyggnad
- Fokusera på utmaningarna gällande hybridledarskapet
- Följa digitaliseringens effekter på produktivitet utvecklingen med särskilt fokus på AI

FAKTA

Punkterna ovan tar avstamp i slutsatserna för 2021 års arbetsgrupps gällande distansarbete post Corona.

Sammanfattning av insatsområden 2022:

1. Innovation och FoU (NY)
2. Nationell plan för vägar och järnvägar
3. Flygets framtid efter pandemin
4. Säkerhet – kvalitetssäkra transporter (NY)
5. Tillgång till effekt och lägre elpriser
6. Öresundsregionen
7. Yrkesutbildning
8. Agenda 2030
9. Internationalisering
10. Digitalisering

Prioriterade områden under 2022

2022-01-17 | 10

Uppföljning och avstämning

Varje år kommer Handelskammaren att fånga och beskriva utvecklingen i regionen vad gäller viktiga områden för tillväxt. Det kan exempelvis handla om hur produktivitet och tillgänglighet till kompetens successivt förändras.

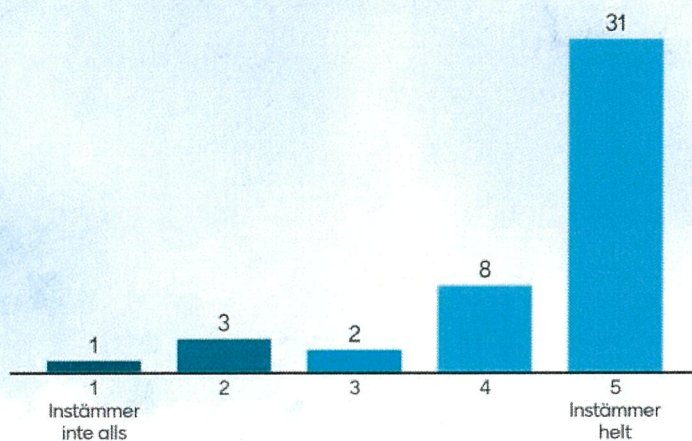
Samtidigt görs en avstämning av handlingsplanen och visionens målsättningar.

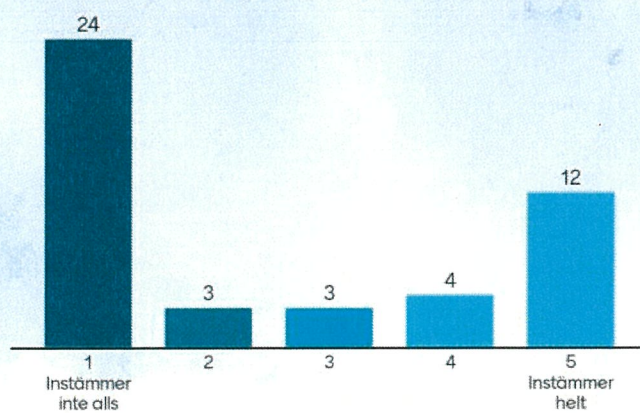

handelskammaren.com

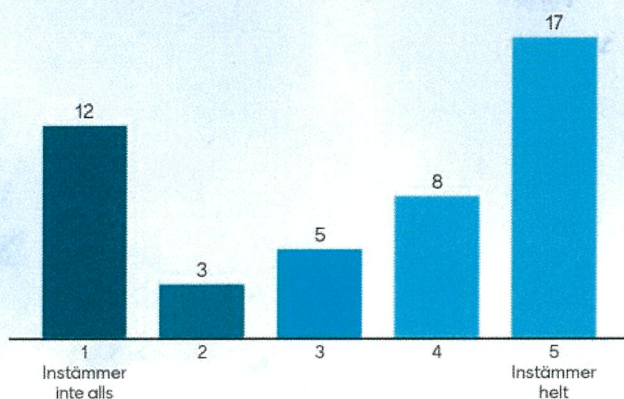
Mitt företag planerar för ökad omsättning 2022

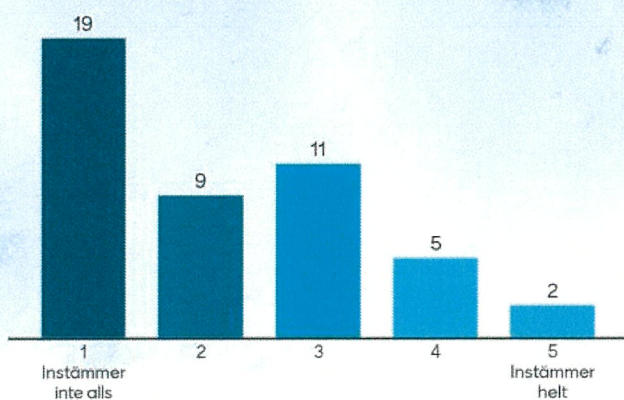
Mitt företag har haft minskad försäljning på grund av brist på varor/insatsvaror/halvledare

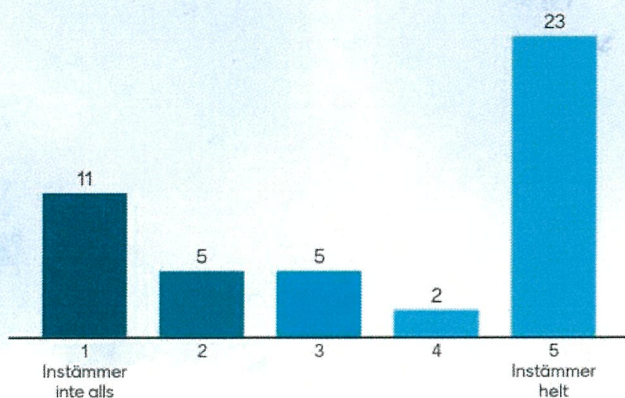
Vi har en plan eller program för att byta ut fordon till eldrift inom företaget

Omställningen till fossilfri energi är möjlig utan användning av kärnkraft

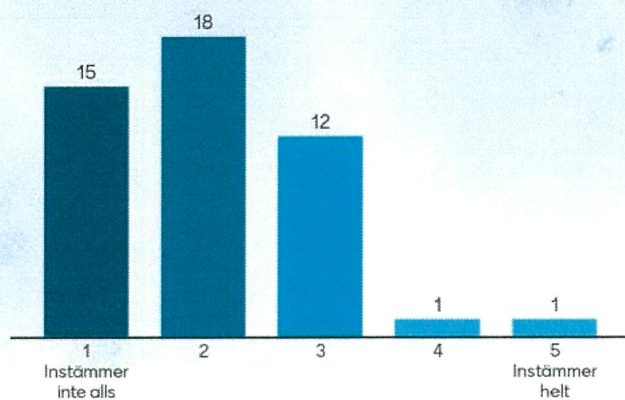

Mitt företag har utsatts för försök till brottslighet de senaste tre åren

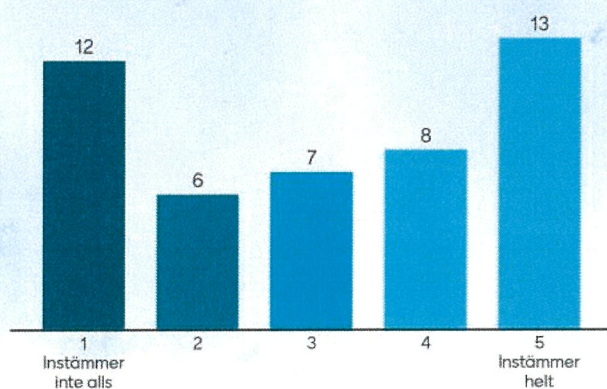
46

I dagsläget ser jag Öresundsregionen som en integrerad region

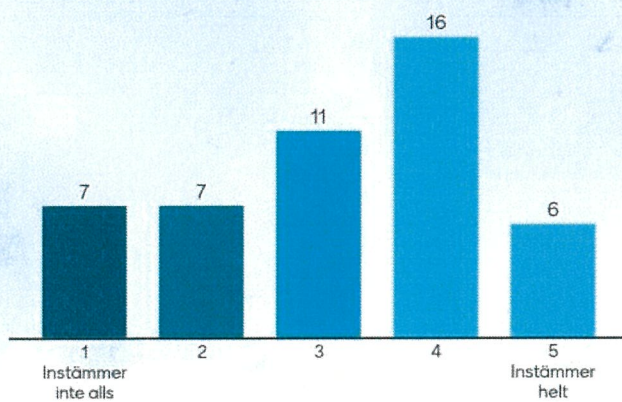
47

Sverige bör avveckla passkontrollerna i bland annat Hyllie

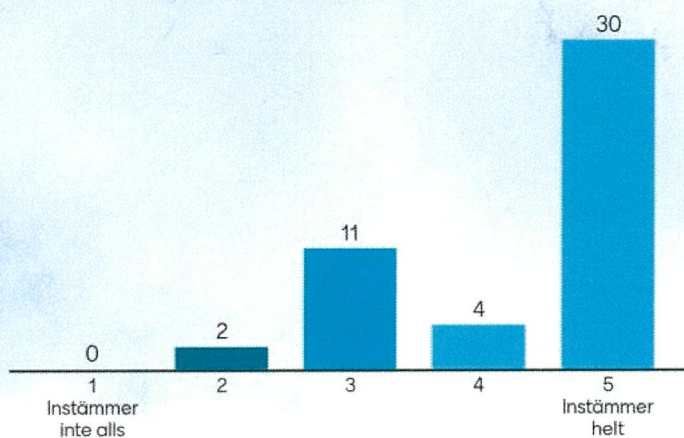
46

Jag anser att regeringen hanterat coronakrisen på ett bra sätt

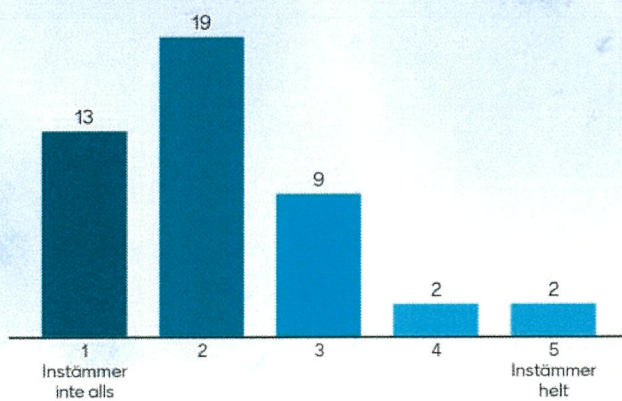

47

Sverige har för många kommuner

Dagens mediaklimat visar förståelse för näringslivets förutsättningar

Pkt. 6

- **Vision 2025 Progress report**

Progress report

Juni 2022

Handelskammaren
I sydsvenska företags intresse

Handelskammarens Vision 2025 - Produktiv tillväxt för framtiden

Vid fullmäktiges sammanträde i november 2020 fastställdes en vision för tiden fram till 2025. Visionen bygger på en omfattande omvärldsanalys och kallas Vision 2025 – produktiv tillväxt för framtiden.

Fullmäktige fastställer årligen, vid sitt höstmöte, en Handlingsplan för kommande verksamhetsår. I visionen finns också av fullmäktige fastställda mål för uppföljning, vilka kan delas in i två områden:

1. Mått på hur Handelskammarens arbete uppfattas av företagen – varumärkesprofil
2. Mått på regionens utveckling

Regionens utveckling är självfallet en funktion av en mängd olika saker, varför de fastställda uppföljningsmålen i detta avseende också är att se som Handelskammarens önskade målbild för regionens utveckling.

I denna progress report beskrivs utveckling på respektive område samt en fördjupning inom områdena:

- Produktivitet
- Hållbarhet/klimat
- Säkerhet/brottslighet

Mått på hur Handelskammarens arbete uppfattas av företagen - varumärkesprofil

Handelskammaren som organisation mäts över tid med fyra variabler.

Den **första variabeln** är **marknadspenetration**. På detta område har utvecklingen sedan 2020 varit god. 2021 var 67 % av samtliga större bolag, med fler än 500 anställda i Sydsverige medlemmar. För företag med 200–499 anställda var siffran 53%, för företag med 50–199 anställda 25 % och för företag med 10–49 anställda 11%. I samtliga grupper har marknadspenetrationen ökat.

Den **andra variabeln** är återkommande ”**nöjd-kund**”-mätningar. Den senaste genomfördes av Novus under 2021 och resultatet var väsentligt bättre än vid motsvarande mätning 2018.

Net Promoter Score (rekommendationsviljan) ökade från +7 2018 till + 35 2021. 87 % av medlemmarna är mycket positivt eller positivt inställda till Handelskammaren. Vidare var 91 % mycket eller ganska nöjd med Handelskammarens onlineaktiviteter under pandemin.

Tredje variabeln är undersökningar bland **icke-medlemmar**. Även denna undersökning gjordes senast 2021 av Novus och resultatet var något varierande. Här saknas också referensmätningar. 59 % av de tillfrågade icke-medlemmarna kände till Handelskammaren. Här sticker dock Halland ut i negativ bemärkelse, då motsvarande siffra där var 46 %. Detta är något som föranlett en särskild satsning i Halland. Viktigt är också att 43 % av alla tillfrågade icke-medlemmar ansåg att Handelskammaren är påläst inom näringsliv och samhällsfrågor.

Mediaexponering är den **fjärde variabeln** och också den variabeln har utvecklats väl. 2020 förekom vi i 321 citeringar i större media. 2021 var samma siffra 355 och t o m den 24 maj 2022 ligger årstrenden på 426 citeringar.

Mått på regionens utveckling

De mått på regionens utveckling som utpekats är produktivetsutvecklingen i de lokala/regionala arbetsmarknaderna, snabbväxande företag, effekttillgång, hållbarhet, kompetensutveckling, Öresundsintegrationen samt investeringar i basinfrastruktur.

Produktivetsutvecklingen i de lokala/regionala arbetsmarknaderna behandlas i fördjupningsavsnittet *Produktivitet – stark utveckling sedan 2015*.

Antalet snabbväxande företag i lokala arbetsmarknader är ytterligare ett sätt att analysera regional utveckling på. Definitionen av snabbväxande företag är företag med en genomsnittlig årlig tillväxt på över 20 procent per år, över en treårsperiod och mäts med antalet anställda eller med omsättning. Värt att notera är att företag som har mindre än 10 sysselsatta när tillväxten börjar mätas exkluderas i OECD:s definition. I Sydsverige var antalet snabbväxande företag 46 år 2017 och 51 år 2020.

Avseende **effekttillgången** har vi i dagsläget ingen tillgänglig data.

Hållbarhet behandlas i fördjupningen under *Klimatarbete – på god väg mot 2030*.

När det gäller **kompetensutveckling** är Sydsveriges position 2021 som # 9 av 240 regioner på European Innovation Scoreboard ett styrkebesked. År 2020 hade vi plats # 19. Ett sätt att mäta **Öresundsintegrationen** är genom Öresundsinstitutets Öresundsindex, vilket mäter integrationen

över Öresund för nio olika indikatorer. Coronapandemin har inneburit ett bakslag för aktiviteterna över Öresund. Pendlingen minskade med ensiffriga procenttal, trafiken halverades och gästnätterna minskade ännu mer. Samtidigt ska integrationen över Öresund ses i bredare perspektiv och för de övriga indikatorerna som ingår i Öresundsindex ses mindre förändringar under pandemin och vissa i positiv riktning. Det gör att det samlade indexet hamnar på 85 under 2021 jämfört med 100 under 2015.

Ett annat sätt att mäta regioners utvecklingskraft är **investeringar i basinfrastruktur**. I november 2021 presenterade Trafikverket sitt tolvåriga förslag till nationell plan för transportinfrastruktur 2022–2033. Totalt investeras 799 miljarder kronor. Vi har i en uppdaterad version av rapporten *Hela kungariket och halva pengarna* analyserat Trafikverkets förslag. I en relativ jämförelse där investeringar per invånare analyseras ser vi att regionalsatsningarna är allt annat än jämnt fördelade. I Skåne får varje invånare 20 800 kr i infrastrukturinvesteringar, i Blekinge 15 100, Halland 13 000, Kronoberg 10 000 och Kalmar 3 100 kronor. Riksnittet är 31 400 kronor per invånare. Beslutet om den nationella planen tas av riksdagen och väntas presenteras i mitten av juni i år.

Fördjupningsavsnitt:

Produktivitet - stark utveckling sedan 2015

Produktivitet är det viktigaste måttet på samhällsekonomisk utveckling. Tillväxt skapas genom att vi arbetar mer (sysselsättning, arbetade timmar), men framför allt genom att vi arbetar effektivt, med moderna verktyg och med produkter och tjänster som efterfrågas. Det är det senare vi kallar produktivitet och det står för närmare 80% av tillväxten.

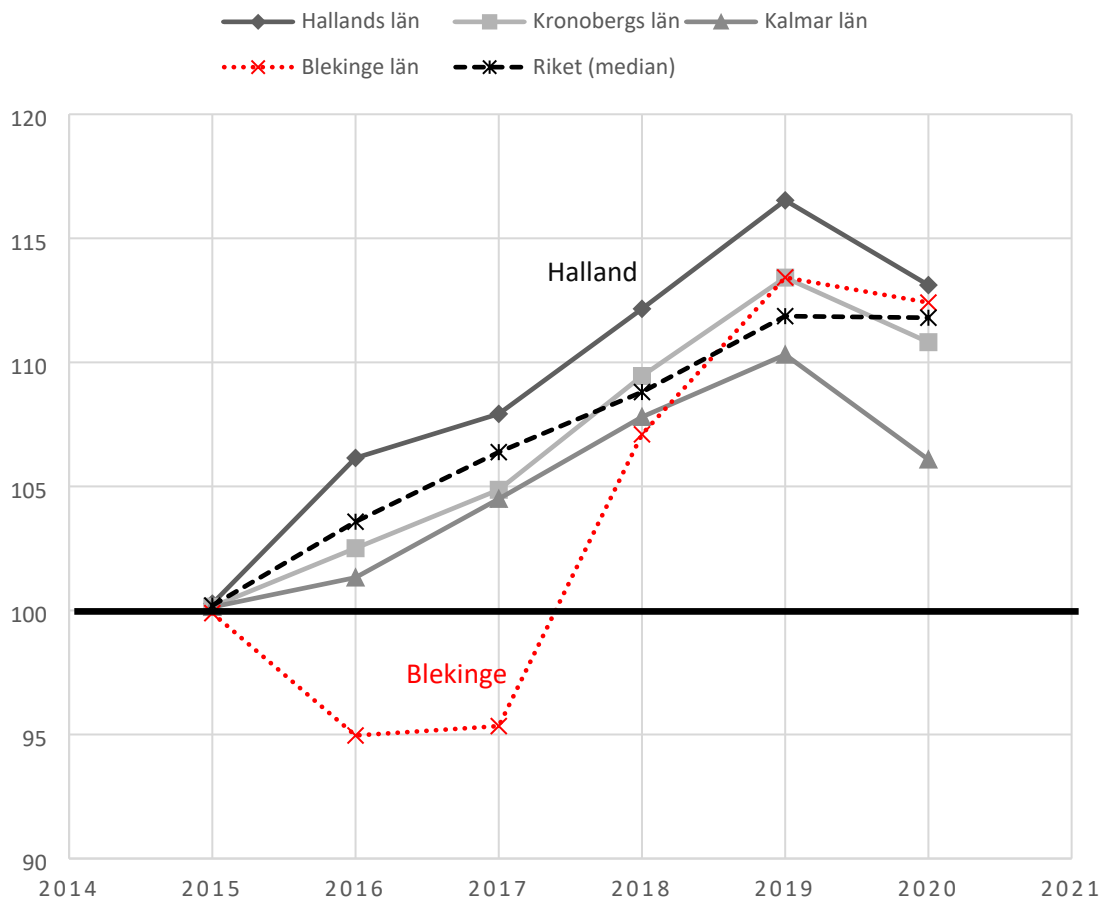
Ett enkelt mått på produktivitet är BNP/sysselsatt och detta publiceras i Sverige för varje län. Den senaste data omfattar utvecklingen till och med 2020. Här har vi indexerat så att alla län har index 100 år 2015.

Halland och Sydost

Det har varit ganska radikalt olika mönster i Sydsverige vad gäller utvecklingen sedan 2015. Vi vet sedan tidigare att Blekinge upplevde en tuff period för några år sedan, men återhämtningen har varit mycket stark och snabb och sett över perioden så växer länet mer än riksmedianen.

Halland har en bra utveckling, men under 2019–2020 tappar länet en del mark på riksmedianen. Kronoberg presterar bra medan bilden avseende Kalmar är mindre gynnsam.

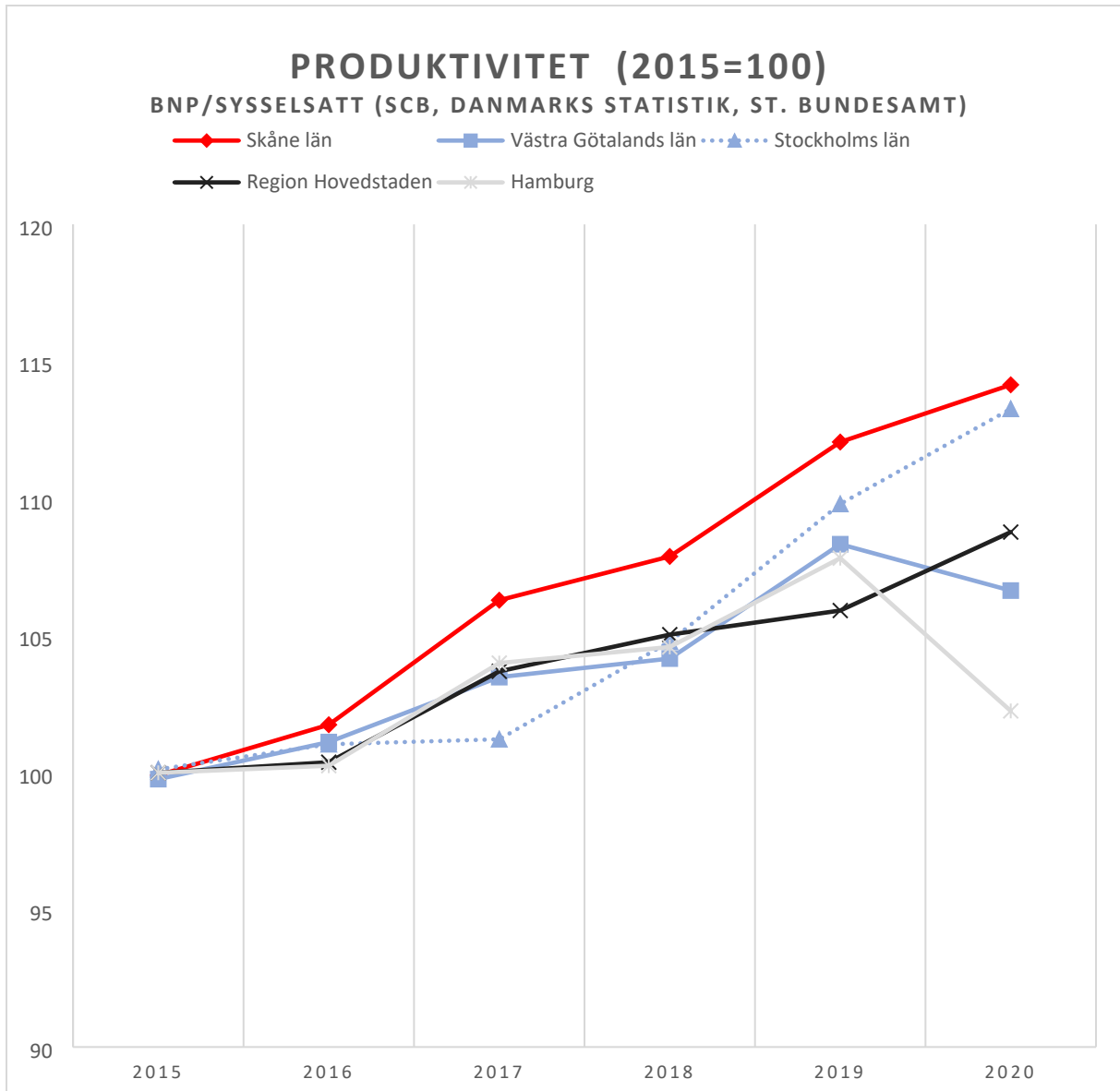
PRODUKTIVITET (BNP/SYSSELSATT)

Storstadsregionen Skåne jämfört med grannarna

Skåne hade utmaningar med fallande produktivitet i kölvattnet på finanskrisen, vilket delvis speglade utvecklingen i Danmark.

Men perioden 2015–2020 har inneburit en markant återhämtning och skånsk produktivitet växer nu snabbare än både svenska och tyska stor-regioner i närheten, inklusive Hovedstadsområdet med Köpenhamn.

Nivåmässigt ligger Stockholm på en högre produktivitet (ca 1.200 kkr/sysselsatt) medan Västra Götaland och Skåne har samma nivå (ca 950 kkr/sysselsatt). Tyska och danska regioner ligger högre, men valutaeffekten spelar stor roll.

Handelskammarens arbete med produktivitet fokuserar på ett antal områden som vi vet påverkar hur en regions produktivitet utvecklas.

Det handlar om

- FoU/Innovationer
- Internationell handel
- Storlek på lokal arbetsmarknad
- Kvalificerad arbetskraft

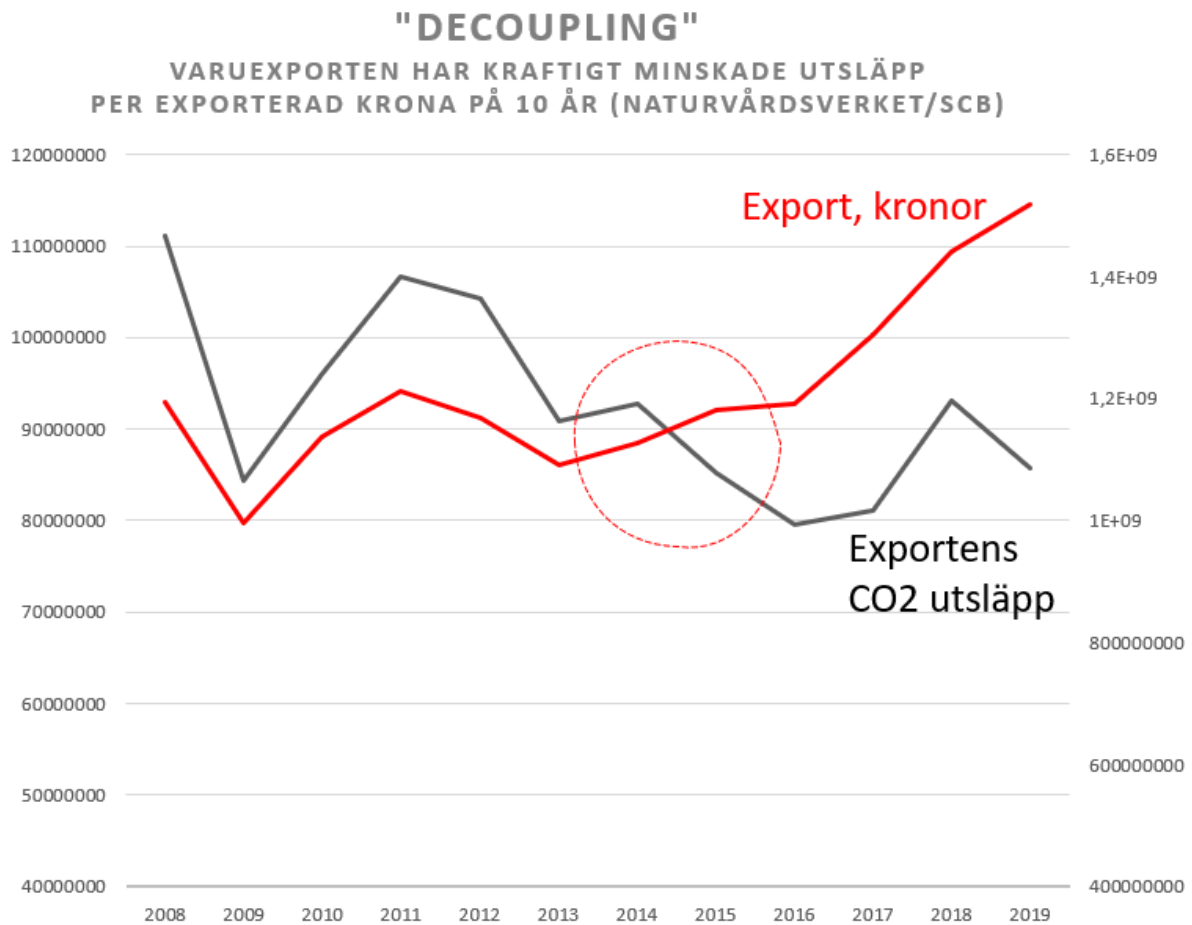
Handelskammarens arbete med konkurrenskraftig tillgång till energi, infrastruktur, yrkesutbildning är direkt kopplat till detta. Operativt arbetar vi även med effektiv service för internationell handel, inte minst i form av handelsdokumenten vid affärer utanför EU. Handelskammaren är aktiv huvudman i forskningsmiljöer, som exempelvis Ideon i Lund.

Klimatarbete - på god väg mot 2030

Handelskammaren gör insatser kring hållbar utveckling bland annat genom projektinsatser som Plastutmaningen och ett företagsnätverk för hållbarhetsfrågor.

Vi har expertis inom Agenda 2030-arbetet och frågorna tar upp stor plats i visionen.

Det finns många mått på hållbarhet, men CO2 är det vanligaste. Naturvårdsverket publicerar data och det finns även omfattande regionala siffror som beskriver utvecklingen. Agenda 2030 har som sitt trettionde mål att minska utsläppen.

Den svenska exportens CO2-avtryck kan därför jämföras med värdeutvecklingen av exporten. Det visar sig att 2014 var ett trendbrott som innebär att ökat exportvärde inte längre innebär ökade CO2-utsläpp. Detta är uttryck för vad som ibland kallas decoupling, dvs möjligheten att växa ekonomiskt utan att det samtidigt innebär ökad klimatbelastning.

Naturvårdsverket publicerar siffror på de svenska utsläppen av växthusgaser, så kallat koldioxidekvivalenter, CO2e. Det finns tre sätt att mäta utsläppen: territoriella, produktionsbaserade och konsumtionsbaserade utsläpp. De vanligaste sätten är territoriella utsläpp och baseras på utsläppen inom Sveriges gränser. Detta används främst för att följa upp klimatmålen inom FN, EU och nationellt.

De territoriella utsläppen av växthusgaser visar en helhetsbild av Sveriges utsläpp som sker inom våra gränser, allt ifrån bland annat uppvärmning av bostäder och lokaler, avfall, jordbruk, industri och transporter.

För företag är det vanligaste sättet att beräkna och presentera sina utsläpp genom en metod som Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollet). Detta är ett sätt för företag att kategorisera sina utsläpp inom så kallade scope.

Scope 1 är de direkta utsläppen som sker i verksamheten. Det kan exempelvis vara egna anläggningar, lastbilar eller arbetsmaskiner.

Scope 2 är de indirekta utsläppen som sker hos producenten, men används av företaget såsom inköpt el, ånga, värme eller kyla.

Scope 3 är alla andra utsläppen som sker i värdekedjan, både uppströms och nedströms. Detta innefattar 15 kategorier bland annat transporter, material, tjänsteresor, användning av sålda produkter och investeringar.

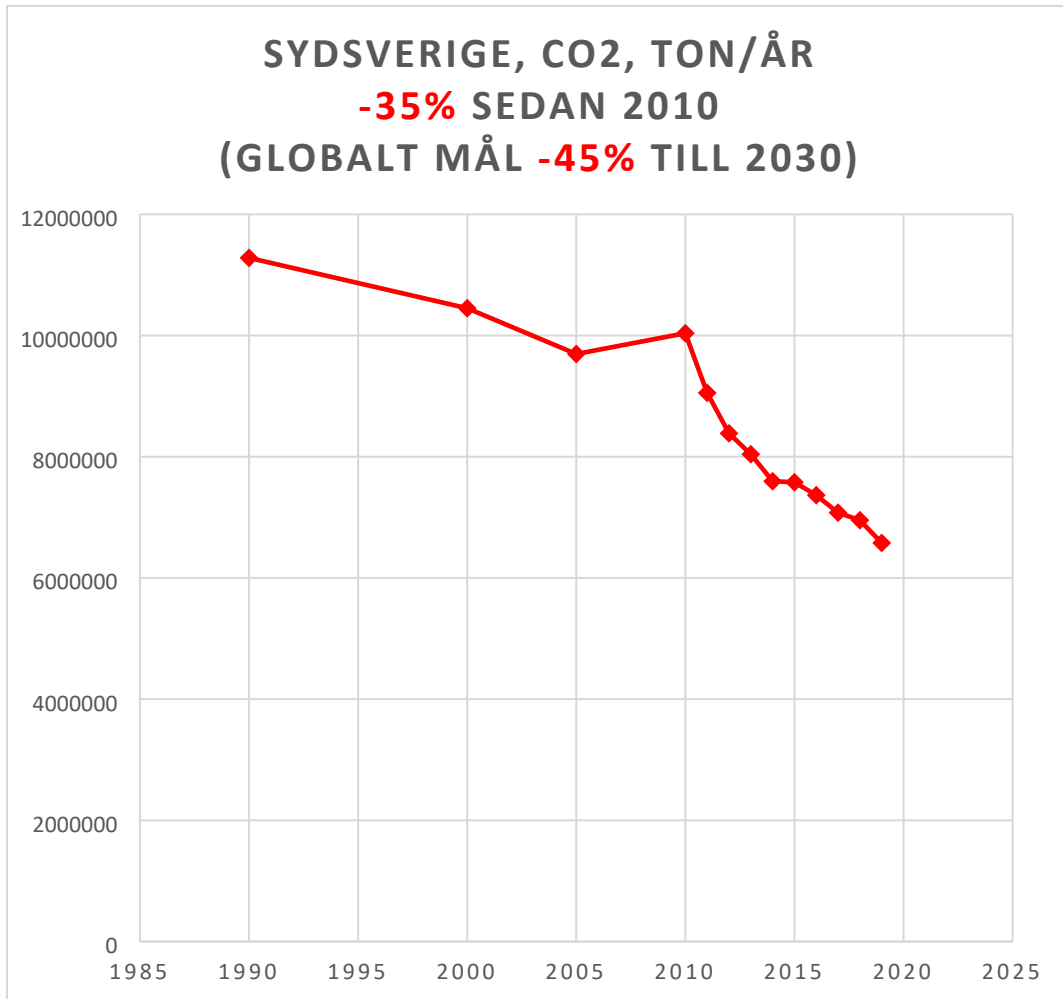
För att nå FN:s klimatmål som formulerats genom Parisavtalet gäller det att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. För att detta ska gås behövs utsläppen halveras vart tionde år från 2020 (Carbon Law).

I linje med Parisavtalet har regeringen tagit fram mål och etappmål för att vi ska klara målen. År 2045 ska vi vara så kallade nettonoll. EU har som mål att 2050 vara nettonoll och 2030 minskat utsläppen med 55% från 1990s nivåer.

Sveriges mål för utsläpp som inte ingår i den handlande sektorn (EU:s handelssystem med utsläppsrätter, ETS) har som delmål att minska med 40% 2020, 63% 2030 och 75% 2040.

För att nå FN:s klimatmål måste växthusgaser nått sin peak innan 2025 och minska med 40-50% till 2030, i förhållande till nivåerna 2010.

En aggregerad siffra på utsläppen i de sydsvenska länen visar att regionen är på god väg att nå detta mål. Sydsverige har naturligtvis begränsad del i de globala utsläppen, men det är likafullt en notabel siffra.

Säkerhet och brottslighet - höga nivåer, men Sydsverige under peaken

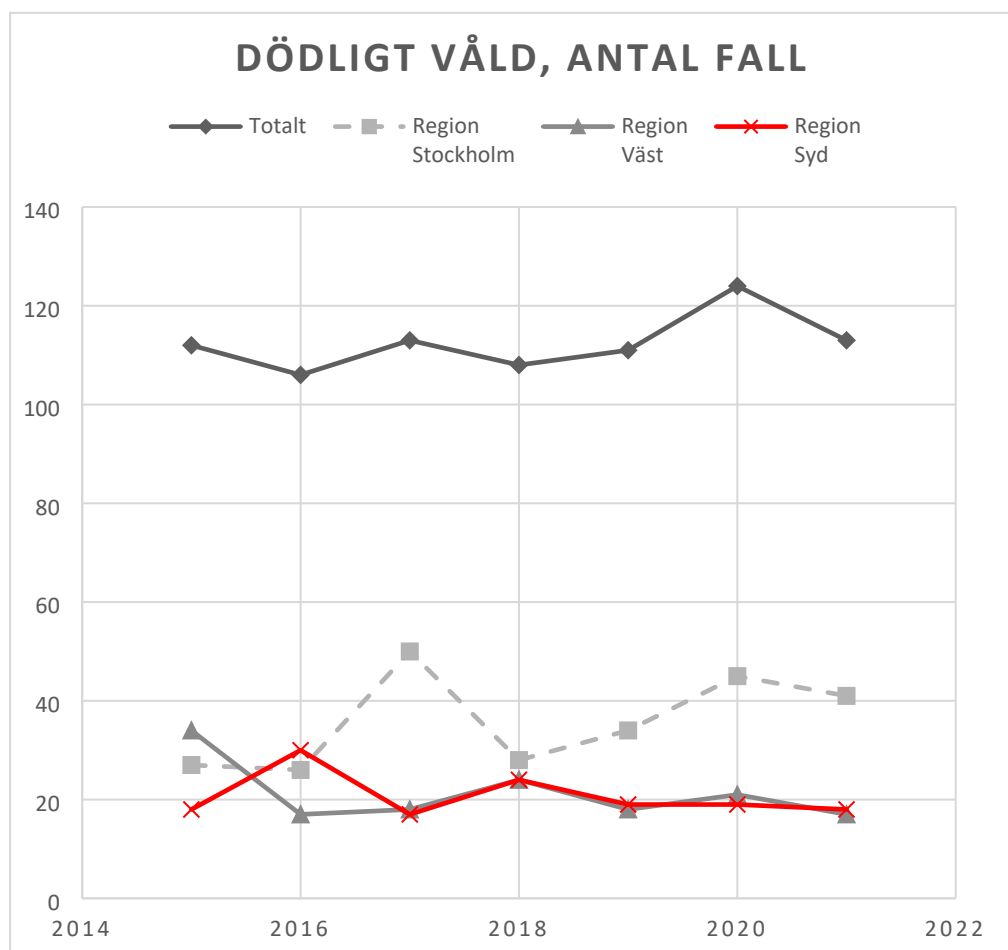
I ett antal år har Handelskammaren arbetat tillsammans med Länsstyrelsen i Skåne, Polisen, Tullen, kriminalvården och Region Skåne i projektet samverkan mot brott. Detta har resulterat bland annat i

- Seminarier om hur man som företag skyddar sig mot digitala brott
- Informationsinsats och seminarium om våld i nära relation

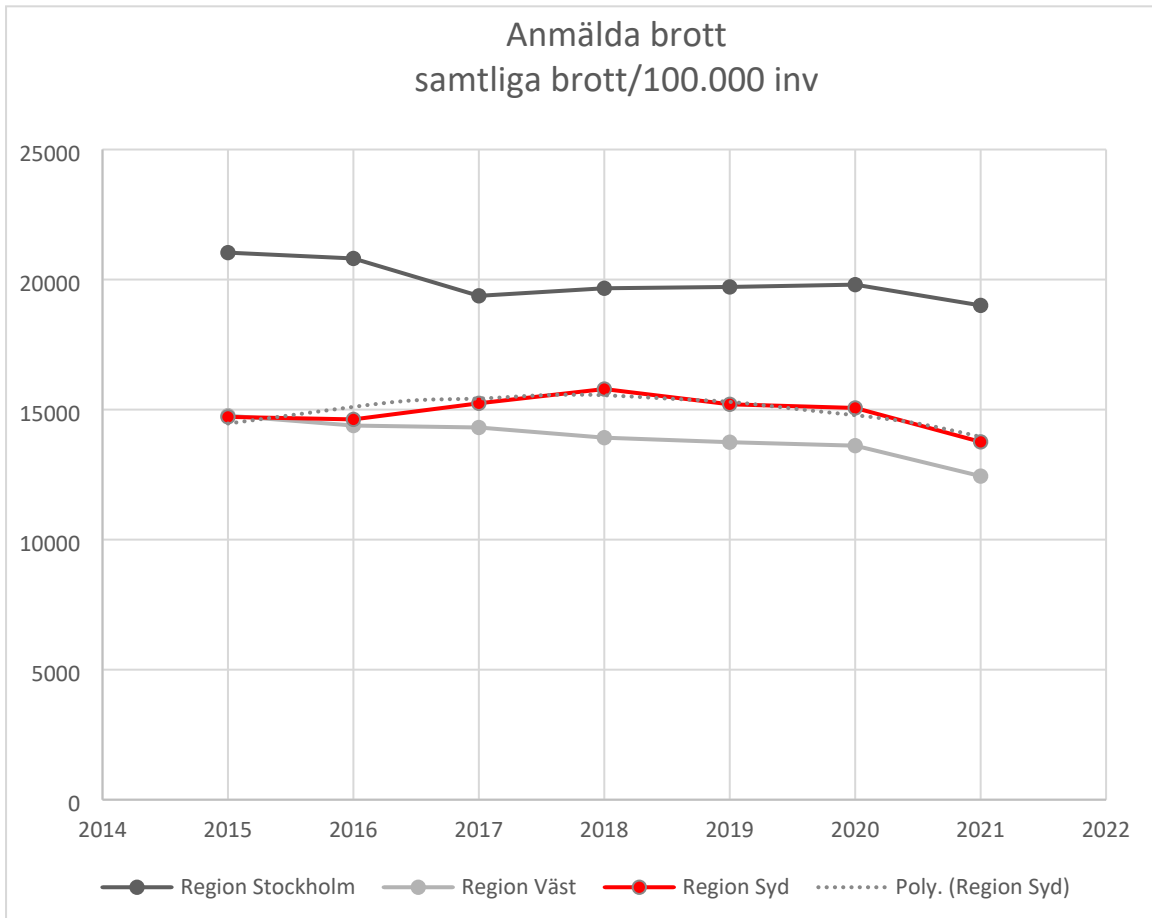
Sedan 2021 pågår ett nytt samarbete med polis, tull och länsstyrelsen där fokus är på att bekämpa narkotika som finansierar den organiserade brottsligheten. Under hösten 2022 kommer de första insatserna att presenteras.

Det finns väldigt mycket statistik över brottslighet. Debatten fokuserar mest på dödligt våld. Detta går igenom regelbundet av Brå som sköter statistiken kring detta.

Polisregion Syd omfattar ungefär Handelskammarens område och har en nivå som har legat stabilt på en hög nivå i många år. Under 2015 hade Sydsverige en peak och var värst drabbat av dödligt våld, men ligger nu på samma nivåer som Västra Götaland. Stockholm har som storstad en mer utsatt situation. Vad gäller denna grova brottslighet ligger nivåerna stabilt på alltför hög nivå.

Sett till samtliga brott hade Malmö en mer utsatt position under ett antal år efter millennieskiftet. Utvecklingen är dock sedan flera år på nedåtgående och den stad som numera har flest brott alla kategorier är Stockholm. Malmö och Göteborg har en nedåtgående trendlinje.

En mer rättvisande jämförelse kräver att statistiken granskas per stadsdel, eftersom brottsligheten är geografiskt koncentrerad även inom städer. Av de tio mest drabbade stadsdelarna i Sverige ligger åtta i Stockholm och Malmö respektive Göteborg har var sin stadsdel på listan.

Anmälda brott, våldsbrott och förmögenhetsbrott

#	Stadsdel (stad)	Anmälda brott per 100 inv	Brott mot person (våld)		Brott mot förmägenhet (stöld, inbrott)	
			/100 inv	#	/100 inv	#
1	Stadsdelsområde Norrmalm (Sthlm)	33,5	3,7	3	22,9	1
2	Stadsdelsområde Södermalm (Sthlm)	29,4	3,2	6	21,2	2
3	Stadsdelsområde Enskede - Årsta - Vantör (Sthlm)	22,9	3,0	10	16,8	3
4	Stadsdelsområde Farsta (Sthlm)	21,8	2,8	16	16,3	4
5	Stockholm kommun, snitt	21,3	2,8	17	14,9	6
6	Stadsdelsområde Hägersten-Älvsjö (Sthlm)	19,8	2,1	20	15,6	5
7	Stadsområde Norr (Mö)	19,8	3,7	4	11,0	12
8	Stadsdelsområde Rinkeby-Kista (Sthlm)	19,1	4,0	1	10,1	15
9	Stadsdelsområde Hässelby - Vällingby (Sthlm)	19	2,9	12	13,7	7
10	Stadsområde Centrum (Gbg)	18,5	2,9	14	11,9	8
11	Stadsdelsområde Skärholmen (Sthlm)	18,2	3,8	2	10,6	14
12	Stadsdelsområde Kungsholmen (Sthlm)	17,3	2,1	22	11,5	9
13	Stadsdelsområde Skarpnäck (Sthlm)	15,7	2,4	18	11,4	11
14	Stadsdelsområde Östermalm (Sthlm)	15,6	2,0	23	11,5	10
15	Göteborgs kommun	15,3	2,8	15	9,4	16
16	Stadsdelsområde Spånga - Tensta (Sthlm)	14,9	3,1	9	8,2	18
17	Malmö kommun	14,8	3,2	7	7,9	19
18	Stadsdelsområde Bromma (Sthlm)	14,5	1,9	24	10,8	13
19	Stadsområde Väster (Mö)	14,1	2,9	11	8,5	17
20	Stadsområde Nordost (Gbg)	12,9	3,2	8	6,9	20
21	Stadsområde Hisingen (Gbg)	11,7	2,4	19	6,9	21
22	Stadsområde Söder (Mö)	11,5	3,4	5	5,1	23
23	Stadsområde Öster (Mö)	11	2,9	13	5,0	24
24	Stadsområde Sydväst (Gbg)	10,9	2,1	21	6,8	22

Pkt. 7

Prioriteringar inför Handlingsplan 2023

Fullmäktige fattar beslut om Handelskammarens övergripande verksamhet i form av Vision och Handlingsplan. Handlingsplanen är årlig och baseras på den gällande visionen: *Vision 2025 – Produktiv tillväxt för framtiden.*

2023 års Handlingsplan fastställs av fullmäktige vid sammanträdet den 24 november 2022.

För att förbereda ett förslag genomförs en workshop vid fullmäktiges sammanträde nu den 2 juni 2022. Syftet är att fullmäktige skall lyfta fram frågor som bör prioriteras det kommande verksamhetsåret.

För att underlätta bifogas gällande Handlingsplan 2022.

Frågeställningarna är:

- Vilka frågor skall särskilt prioriteras under 2023?
- Skall något strykas ur nu gällande Handlingsplan?
- Finns det något övrigt av särskilt intresse att ta hänsyn till?

1

Handlingsplan 2022

På Höstmötet 2020 antog Handelskammaren en vision med en målbild och prioritering av hur regionen kan utvecklas till 2025. Utifrån denna vision skapas en årlig handlingsplan med insatser som bidrar till att förverkliga visionen.

En del frågor följer en politisk kronologi. Exempelvis omprövas som regel svenska tolvårsplaner för infrastruktur var fjärde år. En sådan översyn sker just nu. Andra frågor styrs av företagens eget utvecklingsarbete och deras behov och förslag för att utveckla möjligheter.

Detta är ett förslag till Handelskammarens handlingsplan för 2022 med tio insatsområden, vilka samtliga relaterar till visionens huvudområden.

Huvudområden Vision 2025:

- Agenda 2030
- Basinfrastruktur
- Digitalisering
- Internationalisering
- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik
- Säkerhet

2

Insatsområde 1 Innovation och FoU

Frågan är relevant för målen inom

- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Skapa en arbetsgrupp för att beskriva företagens processer och behov avseende innovation
- Arbeta med Scaleup tillsammans med forskarparker
- Ta fram fördjupade analyser över Innovation och FoU i Sydsverige, Öresundsregionen och den nya Fehmarnkorridoren

FAKTA

Sydsverige rankas högt och är innovation leader i European Innovation scoreboard. Sydsverige (NUTS2) rankas bland de tio bästa regionerna av 240 inom EU.

Enligt andra mått på forskning, som nedlagda resurser, har sydsvenskt näringsliv haft en tung period efter finanskrisen. Efter 2017 tycks utvecklingen ha vänt, men det är en avgörande fråga att följa.

De sammanlagda forskningsresurserna i Öresundsregionen (8 miljarder Euro) och den framväxande Fehmarnkorridoren (12 miljarder Euro) är mycket stora och ger unika förutsättningar.

3

Insatsområde 2 Nationell plan för vägar och järnvägar

Frågan berör följande områden i visionen

- Agenda 2030
- Basinfrastruktur
- Internationalisering
- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

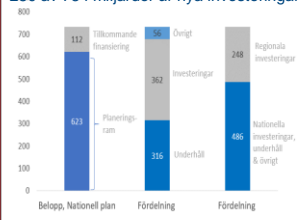
Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Delta i det officiella remissarbetet för nationell plan
- Samverka med regionernas politiska ledning för gemensam påverkan
- Arbeta för beslut om en ny fast förbindelse Helsingborg-Helsingör
- Verka för ny stambana för höghastighetståg i Sverige med separat lånefinansiering

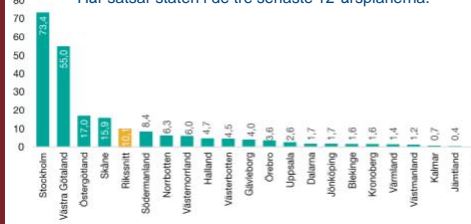
FAKTA

Sveriges nuvarande plan för vägar och järnvägar omfattar 734 miljarder kronor. Våldigt mycket är underhåll. Nya investeringar i konkreta objekt är omkring 250 miljarder. Trots framgångar med enskilda satsningar som E22 och Hallandsåsen så har sydsvenska län i de tre senaste planerna sedan 2010 fått små satsningar. Nysatsningar är sett till hela Sverige koncentrerade till få regioner, främst Göteborg och Stockholm. Det gör att målet med samhällsekonomiskt effektiva satsningar i hela Sverige äventyras.

250 av 734 miljarder är nya investeringar

Här satsar staten i de tre senaste 12-årsplanerna.

Not: Medelvärde tre nationella planer i 2017 års fasta priser.

4

Insatsområde 5

Tillgång till effekt och lägre elpriser

Frågan är relevant för målen inom

- Agenda 2030
- Basinfrastruktur
- Regionalt anpassad politik

Handelskammaren kommer under 2022 att:

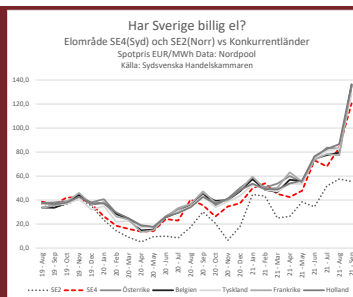
- Verka för att det sydsvenska elområdet SE-4 avskaffas
- Verka för investeringar i installerad effekt i Sydsverige och ökad intern svensk överföring

FAKTA

Elpriserna i Sydsverige kan vara 10 gånger högre än i norra Sverige. I Skåne används 13 Twh men bara tre kan produceras lokalt. Under 2021 försvann ytterligare kapacitet.

Därför är ny effekt och överföring från norr genom ledningar helt avgörande.

Många företag har rapporterat problem att få tillgång till effekt från elnätet genom nyinvesteringar. Detta innebär att klimatinvesteringar och möjlig tillväxt försvinner för svensk ekonomi.

7

Insatsområde 6

Öresundsregionen

Frågan är relevant för målen

- Internationalisering
- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

Handelskammaren antog förslag på nya insatser precis före pandemin. Under 2022 kommer arbetet återupptas genom att:

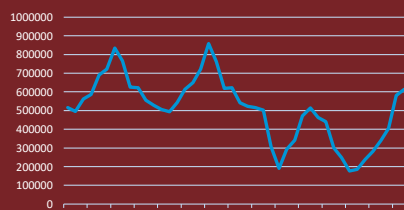
- Ta initiativ till nya nätverk över Öresund
- Arbeta för bättre villkor för pendling
- Verka för en ny fast förbindelse Helsingborg-Helsingör
- Verka för att Öresundsbron och Svedabs överskott investeras i regionens infrastruktur

Bakgrund

Integrationen över Öresund har drabbats av två strukturella chocker under de senaste tio åren. Först under flyktingkrisen och sedan pandemin.

När restriktionerna nu lättar är det viktigt att återupprätta kontakter och nätverk och att återskapa förtroendet.

Trafik över Öresundsbron 2018-2021

8

Insatsområde 7 Agenda 2030

Frågan berör följande områden i visionen

- Agenda 2030

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Genomföra seminarier och informationsinsatser kring hållbarhet och Agenda 2030
- Hållbarhet genom innovation
- Bevaka och underlätta företagens myndighetskontakt i hållbarhetsfrågor

FAKTA

Nästan hälften av företagen arbetar med Agenda 2030

Under 2020 publicerade Handelskammaren en rapport som visade att:

- 44 procent av företagen arbetar med Agenda 2030.
- Det är framför allt tillverkande och större företag som arbetar med de Globala målen i agenda 2030.
- Inom tillverkningssektorn arbetar drygt sex av tio företag med de Globala målen.
- Inom tjänstesektorn arbetar tre av tio företag med de Globala målen.

Klimat- och miljöarbetet finns och även viljan att göra rätt

Rapporten visar att det är ännu fler företag som arbetar med klimat och miljö än med Agenda 2030, 93 procent av företagen anger att de prioriterar ett specifikt område, där hållbar energi, minskade växthusutsläpp, och hållbara transporter toppar prioriteringslistan.

9

Insatsområde 8 Kompetens: Yrkesutbildning

Frågan är relevant för målen inom

- Kompetens och Innovation
- Regionalt anpassad politik

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Arbeta operativt med att förbättra kvaliteten och tillgången på Yh-utbildning i Skåne
- Genomföra och utveckla lärlingsutbildning för nyanlända inom Dubbel Yrkesutbildning
- Samverka med andra svenska handelskammare kring att utveckla och starta gymnasial lärlingsutbildning
- Genom SMART-START genomföra ett traineeprogram som är gemensamt för flera företag och Linnéuniversitetet

FAKTA

Sydsverige har mycket industri. Sydost har störst andel sysselsatta i globalt konkurrensutsatta varumärknader i landet. Men även Skåne har hög andel industriföretag, bara Västra Götaland har fler. Halland ligger mellan dessa industriregioner.

Men utbildningsbehoven hänger inte med. I Skåne finns endast drygt 200 elever på yrkesprogram med inriktning industriteknik under 2020. Behov av personal är långt större än antalet utbildade. Det spelar roll var utbildningen finns, men med en lärlingsmodell kan upptagningsområdet för en skola öka eftersom eleverna inte är i skolan varje dag.

10

Insatsområde 9

Internationalisering

Detta tjänar
direkt visionens
målsättningar kring

- Internationalisering
- Kompetens och Innovation

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Bevaka och verka för öppna gränser och rörlighet inom EU

FAKTA

Aussilioux och Le Hir (2016) konkluderar att ett avskaffande av Schengen (som medger fri rörlighet utan gränskontroll inom medlemsländerna) skulle innebära en minskning fram till 2025 av BNP i berörda länder och motsvarar värdeförluster på över 100 miljarder Euro eller drygt 900 miljarder kr.

I den bedömningen ingår dock inte effekterna av begränsad rörlighet för arbetskraft, investeringar och finansiella flöden

11

Insatsområde 10

Digitalisering

Detta tjänar
direkt visionens
målsättningar kring

- Basinfrastruktur
- Digitalisering

Handelskammaren kommer under 2022 att:

- Bevaka och verka för förbättrad digital infrastruktur såsom mobiltäckning och bredbandsutbyggnad
- Fokusera på utmaningarna gällande hybridledarskapet
- Följa digitaliseringens effekter på produktivitet utvecklingen med särskilt fokus på AI

FAKTA

Punkterna ovan tar avstamp i slutsatserna för 2021 års arbetsgrupp gällande distansarbete post Corona.

12

Sammanfattning av insatsområden 2022:

1. Innovation och FoU (NY)
2. Nationell plan för vägar och järnvägar
3. Flygets framtid efter pandemin
4. Säkerhet – kvalitetssäkra transporter (NY)
5. Tillgång till effekt och lägre elpriser
6. Öresundsregionen
7. Yrkesutbildning
8. Agenda 2030
9. Internationalisering
10. Digitalisering

13

Uppföljning och avstämning

Varje år kommer Handelskammaren att fånga och beskriva utvecklingen i regionen vad gäller viktiga områden för tillväxt. Det kan exempelvis handla om hur produktivitet och tillgänglighet till kompetens successivt förändras.

Samtidigt görs en avstämning av handlingsplanen och visionens målsättningar.

14

